

ВІДОМОСТІ ПРО САМООЦІНЮВАННЯ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ З НАУК ПРО ЗЕМЛЮ

Загальні відомості

1. Інформація про заклад вищої освіти

Реєстраційний номер ЗВО (ВСП ЗВО) у ЄДЕБО	268
Повна назва ЗВО	Уманський національний університет садівництва
Ідентифікаційний код ЗВО	00493787
ПІБ керівника ЗВО	Мостов'як Іван Іванович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	https://www.udau.edu.ua
	ВСП ЗВО
Повна назва ВСП ЗВО	
Ідентифікаційний код ВСП ЗВО	
ПІБ керівника ВСП ЗВО	
Посилання на офіційний веб-сайт ВСП ЗВО	

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

3. Загальна інформація про освітньо-наукову програму, яка подається на акредитацію

ІД освітньої програми в ЄДЕБО	36688
Назва ОНП	Науки про Землю
Реквізити рішення про ліцензування спеціальності на відповідному рівні вищої освіти	Рішення про Ліцензування - наказ МОН №523 від 18.05.2016
Цикл (рівень вищої освіти)	Третій - доктори філософії
Галузь знань, спеціальність та (за наявності) спеціалізація	10 Природничі науки
Вступ на освітньо-наукову програму здійснюється на основі другого освітнього рівня	Повної вищої освіти (магістр, спеціаліст)
Термін навчання на освітньо-науковій програмі	Чотири роки

Форми здобуття освіти на ОНП	Очна/заочна
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОНП	Кафедра екології та безпеки життєдіяльності
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОНП	кафедра соціально-гуманітарних та правових дисциплін; кафедра української та іноземних мов, геодезії, картографії і кадастру
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	Уманський НУС Черкаська обл. м. Умань вул. Інститутська 1
ОНП передбачає так/ні присвоєння професійної кваліфікації	так
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОНП (за наявності)	Доктор філософії з конструктивної географії та раціонального використання природних ресурсів
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОНП у ЄДЕБО	65609
ПІБ гаранта ОНП	Сонько Сергій Петрович
Посада гаранта ОНП	завідувач кафедри екології та безпеки життєдіяльності
Корпоративна електронна адреса гаранта ОНП	plodo2@udau.edu.ua sp.sonko@gmail.com
Контактний телефон гаранта ОНП	+380662239156
Додатковий контактний телефон гаранта ОНП	+380987204723 0474434401

4. Загальні відомості про ОНП, історію її розроблення та впровадження

Після затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. №266), природничі науки, підготовка з яких в Уманському НУС здійснювалась за спеціальністю 101 Екологія, розширилися новим переліком. Науки про Землю – найбільш інтегральна освітньо-наукова галузь знань, яка логічно вбирає в себе наукові студії з географії, геології, раціонального природокористування. Відтак, головною мотивацією ліцензування третього освітнього рівня – доктор філософії з наук про Землю була неперервність природничо-наукової підготовки магістрів з базовою екологічною освітою. Крім того в Уманському НУС (на базі кафедри екології та БЖД) з 2018 року ліцензована і здійснюється

підготовка бакалаврів із 103 Науки про Землю, що потребує забезпечення бакалаврської освітньої програми фахівцями з науковими ступенями.

Позначене вище наповнення змісту підготовки докторів філософії з наук про Землю має також на меті забезпечити висококваліфікованими фахівцями успішне проходження адміністративно-територіальної реформи. Зокрема, в умовах надання широких прав об'єднаним територіальним громадам щодо землекористування (Розпорядження Уряду № 60-р від 31 січня 2018 року) саме питання раціонального використання природних ресурсів (земельних, мінеральних, екологічних) територій сільських громад будуть дуже актуальними.

Об'єктивно склалась ситуація при якій в радіусі близько 200 км навколо Умані не працюють ЗВО, які готують фахівців з наук про Землю. Компенсуючи цей недолік, Уманський НУС у 2016 році розпочав підготовку фахівців для центрального регіону України, до якого відносяться прилеглі райони Черкаської, Вінницької, Кіровоградської, Миколаївської та Одеської областей. Сьогодні університет – це багатoproфільний вищий навчальний заклад із 175-річною історією.

У 2016 році Кабінет Міністрів України Постановою N 261 від 23.03.2016 затвердив «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії і доктора наук». Підготовку докторів філософії з наук про Землю в Уманському НУС розпочато відповідно до наказу МОН №523 від 18.05.2016.

Освітній процес в Університеті регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва» від 30 квітня 2015 р. Навчальний процес за освітньо-науковою програмою підготовки докторів філософії зі спеціальності «Науки про Землю» здійснюється відповідно до затверджених в установленому порядку ОНП, навчального плану та робочих програм навчальних дисциплін розроблених НПП і схвалених методичною комісією факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин.

Враховуючи поступову еволюцію освітнього процесу в Україні розробники ОНП, враховуючи їх в своїй діяльності, змушені були порівняно з 2016 роком (рік ліцензування підготовки аспірантів) зміни у ОНП професійну кваліфікацію з конструктивної географії до більш узагальненої «Науки про Землю». Це значною мірою відбилось на її змісті. Освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії забезпечує отримання фундаментальних знань з таких наук про Землю як географія, геологія, картографія та геоінформатика, а також набуття фахових навичок з раціонального використання природних ресурсів. Освітньо-наукова програма та навчальний план також є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

У 2019 р. освітньо-наукова програма переглядалася як з метою забезпечення можливості формування індивідуальної траєкторії здобувача

вищої освіти, так і з урахуванням сучасних тенденцій розвитку природничих наук (<https://mon.udau.edu.ua/ua/proekti-osvitnih-program/fakultet-plodoovochivnictva-ekologii-ta-zahistu-roslin/op-doktor-filosofii1.html>). Нині проект ОНП «Науки про Землю» доступний для обговорення усіма зацікавленими стейкхолдерами на сайті Університету (https://mon.udau.edu.ua/assets/files/osvitni-programi/plodoovochivnictva/nauki-pro-zemlyu/103-op_nauki-pro-zemlyu-df_2020-2021.pdf).

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОНП станом на 1 жовтня поточного навчального року та набір на ОНП

Рік навчання	1 рік навчання	2 рік навчання	3 рік навчання	4 рік навчання
1. Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020
2.Обсяг набору на ОНП у відповідному навчальному році	5	3	2	2
3.Контингент аспірантів:				
3.1.очна форма навчання	2	3	1	2
3.2. заочна форма навчання	2	0	0	0
4.У т. ч. іноземців:				
4.1.очна форма навчання	0	0	0	0
4.2. заочна форма навчання	0	0	0	0

6. Інформація про інші освітні програми ЗВО за відповідною спеціальністю:

(зазначається ID програм у ЄДЕБО і їх назва)

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
Перший (бакалаврський) рівень	103 «Науки про Землю»30513

7. Інформація про площі ЗВО, станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	34717 кв.м.	28500 кв. м.

Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	34717 кв.м.	28500 кв. м.
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	693,17 кв.м.	0

8. Поля для завантаження документів щодо ОНП:

Назва документа(ів)	Поле для завантаження документів
Освітньо-наукова програма	https://ecology.udau.edu.ua/assets/files/aspiranti/dokumenti/nova-103-op-nauki-pro-zemlyu-aspirantura-2019-2.pdf
Навчальний план за ОНП	https://ecology.udau.edu.ua/assets/files/aspiranti/dokumenti/103-df-2019-navchalnij-plan-obernuto.pdf
Рецензії та відгуки стейкхолдерів	https://ecology.udau.edu.ua/assets/files/aspiranti/dokumenti/vidguk-robotodavcyayarkova.jpg ; https://ecology.udau.edu.ua/assets/files/aspiranti/dokumenti/maksimenko-peresadkotentenko.pdf https://ecology.udau.edu.ua/assets/files/aspiranti/dokumenti/vidguk-zdobuvacha-karpenko.jpg https://ecology.udau.edu.ua/assets/files/aspiranti/dokumenti/kosenko.pdf

9. Інформація про наявність в акредитаційній справі інформації з обмеженим доступом

Справа містить інформацію з обмеженим доступом – ні

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОНП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми? коротке поле

Головна мета ОНП - підготовка висококваліфікованих фахівців з географії, геології, раціонального природокористування, картографії та ГІС-технологій зі ступенем доктора філософії за спеціальністю 103 «Науки про Землю», здатних до самостійної науково-дослідницької, науково-організаційної, педагогічно-організаційної та практичної діяльності у цій галузі, викладацької роботи у

навчальних закладах. Ця мета впливає також із місії ЗВО щодо підготовки висококваліфікованих кадрів для органів державної влади різних рівнів, спроможних розробляти і реалізовувати державну політику, сприяти інноваційним процесам у суспільстві з метою утвердження соціальної справедливості, демократії, забезпечення прав і свобод людини, сталого розвитку на основі передових стандартів.

Враховуючі глибокий міждисциплінарний зміст наук про Землю *особливості ОНП* полягають у всебічній інтеграції наукової підготовки, знань та досвіду НПП, що представлені фахівцями з географічних, технічних, біологічних, сільськогосподарських наук. Їхній досвід реалізується у наукових дискусіях при обговоренні результатів досліджень аспірантів.

Унікальність освітньо-наукової програми полягає у використанні під час підготовки докторів філософії багатого досвіду науково-дослідної роботи, накопиченого на кафедрах(<https://ecology.udau.edu.ua/ua/nauka-ta-innovacii.html>; <https://geodesy.udau.edu.ua/ua/nauka-ta-innovacii.html>), який дає можливість поєднувати наукову роботу з практичною діяльністю.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОНП відповідають місії та стратегії ЗВО *коротке поле*

Згідно [Стратегії розвитку УНУС на 2016-2020 рр.](#) місією університету є забезпечення якісної, доступної сучасної освіти завдяки знанням та досвіду НПП, розвитку наукових і освітніх технологій; підготовка фахівців, здатних до практичної реалізації отриманих знань у науці, виробництві та бізнесі; розвиток творчого наукового потенціалу молоді, що базується на принципах гуманності й толерантності, демократизації, практичності і прагматичності, неперервності і варіативності, адаптивності та оптимальності; виховання гармонійно розвиненої особистості, громадянина та патріота української держави з високими духовними якостями. Місія університету обумовлює його стратегію – формування європейського за рівнем, стилем, якістю освіти та домінантою наукової діяльності високорейтингового університету інноваційного типу, який за ідентичністю і самобутністю здатний генерувати й забезпечувати трансфер сучасного знання, задовольняти попит у галузі науки й освіти.

Цілі ОНП відповідають місії та стратегії УНУС. Можливості становлення ОНП враховані у перспективах подальшого розвитку університету. Зокрема це простежується згідно стратегічних пріоритетів університету в галузі освіти, у науковій та інноваційній діяльності, в міжнародному співробітництві, в кадровій політиці, у галузі інформаційного забезпечення, у формуванні активної громадянської та іміджевої позиції, а також в сфері матеріально-технічного забезпечення.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОНП:

- здобувачі вищої освіти та випускники програми *коротке поле*

В процесі постановки цілей та формулювання програмних результатів ОНП було враховано пропозиції здобувачів вищої освіти відповідно до

концепції студентоцентрованого підходу. В УНУС постійно вивчаються мотиви професійного вибору, системи ціннісних орієнтацій здобувачів, ефективність освітнього процесу. З метою виявлення мотивації вибору ОНП здобувачами УНУС, встановлення рівня задоволеності якістю освіти, визначення ставлення до різних складових освітнього процесу, а також аналізу професійних намірів здобувачів здійснено он-лайн анкетування <https://mon.udau.edu.ua/ua/novini/monitoring-ocinyuvannya-zdobuvachami-vishhoi-osviti-yakosti-provedennya-osvithnogo-procesu-v-umanskomu-nus.html>. та створено при студентському самоврядуванні сектор якості освіти <https://www.udau.edu.ua/ua/activities/studentske-samovryaduvannya/>.

Результати анкетування здобувачів свідчать про існування необхідності поліпшення практичного наповнення освітнього процесу, що буде враховано в подальшому.

НПП, користуючись даними моніторингу щодо оцінки організації освітнього процесу, мають можливість покращити зворотній зв'язок зі здобувачами, цілеспрямовано вдосконалювати навчальні і робочі програми з дисциплін, оптимізувати свою навчально-методичну роботу.

Група розробників ОНП, у яку входять і здобувачі вищої освіти, користуючись даними опитування щорічно вдосконалює навчальні плани, навчальні робочі програми з дисциплін та покращує зворотній зв'язок зі студентами.

- Роботодавці коротке поле

Моніторинг думки роботодавців, щодо зацікавленості у висококваліфікованих спеціалістах дозволив виявляти та відстежити проблеми в освітньому процесі, здійснити оперативні заходи, забезпечити коригування навчальної діяльності в рамках ОНП.

За оцінками роботодавців, важливою рисою фахівця з наук про Землю є спроможність використовувати знання, вміння та особистісні, соціальні та методологічні здібності в робочих і навчальних ситуаціях. У робочу групу, відповідальну за формування ОНП, було включено провідних роботодавців, які допомагають забезпечити її практичну наповненість.

Аналіз рецензій і відгуків <https://ecology.udau.edu.ua/ua/aspirantu/dokumenti.html> та актів про впровадження результатів наукових досліджень, до виконання яких залучались аспіранти, свідчить про високий рівень оцінки відповідності кваліфікаційних характеристик докторів філософії вимогам роботодавців (зокрема за критеріями особистісних характеристик, рівня кваліфікації, спеціальних навичок). Зворотній зв'язок із роботодавцями спрямований на вирішення таких завдань: визначення рівня важливості вимог підприємств-роботодавців до випускників за показниками особистісних характеристик, рівня кваліфікації, спеціальних навичок, а також своєчасного реагування на зміни в публічному управлінні.

- академічна спільнота коротке поле

На етапі розробки та оновлення ОНП враховується думки представників академічної спільноти. Під час формулювання цілей та програмних результатів

навчання ОНП інтереси та пропозиції академічної спільноти реалізовувалися залученням провідних НПП ЗВО, наукових консультантів інституту екології Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна до обговорення, написання і редагування основних компонентів ОНП на підставі системної інтегрованої фахової освіти і соціальної взаємодії.

Їх пропозиції полягали у введенні до переліку актуальних програмних результатів навчання, які б забезпечували академічну мобільність здобувачів вищої освіти. Врахування зроблених зауважень від стейкхолдерів та внесення відповідних правок до ОНП зумовлені збереженням принципів забезпечення якості освіти з урахуванням вимог ринку праці до компетентності відповідних фахівців.

- інші стейкхолдери*коротке поле*

Реформа децентралізації в Україні з наданням прав місцевим громадам та керівництву ОТГ здійснювати природокористування на місцевому рівні передбачає залучення для консультування крім значної кількості інституцій (зокрема держаних установ) фахівців академічної сфери. Особливо важливими і запитаними знання фахівців у сфері природокористування (зокрема, землекористування) можуть стати в процесі здійснення земельної реформи. Саме ці питання були неодноразовим предметом дослідження і обговорення як серед членів робочої групи ОНП, так і за участю можливих роботодавців (<https://ecology.udau.edu.ua/ua/novini/zustrich-z-golovoyu-parlamentskogo-komitetu-z-pitan-ekologichnoi-politiki-prirodokoristuvannya-ta-likvidacii-naslidkiv-chornobilskoi-katastrofi-m.v.-tomenkom.html>, <https://ecology.udau.edu.ua/ua/novini/probiotiki-zasib-ekologichnogo-poryatunku-silskogo-gospodarstva-chi-biologichna-bomba-upovilnenoi-dii.html>, <https://ecology.udau.edu.ua/ua/novini/mizhvishivskij-naukovo-praktichnij-seminar-geoeko-2017-prisvyachenij-dnyu-prijnyattya-evropejskoi-landshaftnoi-konvencii.html> та ін.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОНП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці*коротке поле*

Цілі та програмні результати навчання ОНП «Науки про Землю» відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці наступним чином: у цілях та програмних результатах формується усвідомлення того, що висококваліфіковані фахівці з наук про Землю будуть запитаними як на рівні науково-академічних центрів, так і на рівні об'єднаних територіальних громад в якості спеціалістів з використання природних ресурсів, охорони навколишнього середовища, землевпорядкування. Враховуючи світові тенденції активного пошуку і інтенсивного використання різноманітних природних ресурсів, потреби у спеціалістах з наук про Землю будуть лише зростати. Свідченням цього є відгуки на ОНП різних стейкхолдерів (<https://ecology.udau.edu.ua/assets/files/aspiranti/dokumenti/kosenko.pdf>; <https://ecology.udau.edu.ua/assets/files/aspiranti/dokumenti/vidguk-robotodavcya-yarkova.jpg>;

<https://ecology.udau.edu.ua/assets/files/aspiranti/dokumenti/maksimenko-peresadko-titenko.pdf>). Особливо актуальною проблема забезпечення такими спеціалістами буде напередодні впровадження ринку землі.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОНП було враховано галузевий та регіональний контекст*коротке поле*

Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОНП було враховано галузевий контекст у плані визначення загальних сучасних пріоритетів освіти, бачення процесу підготовки та подальшої діяльності доктора філософії з наук про Землю, зокрема, реалізації його здібностей і навичок під час роботи в державних екологічних, кадастрових, геологорозвідувальних службах, в міжнародних та національних урядових та неурядових структурах, у проектно-пошукових та науково-дослідних, природоохоронних установах, в органах державного регіонального та міського управління.

Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОНП було враховано регіональний контекст. Зокрема, проведено моніторинг пропозицій та думок стейкхолдерів, що мають відношення до подальшої діяльності доктора філософії з наук про Землю та знаходяться у регіонах, які є потенційною базою для працевлаштування здобувачів (Черкаська, Кіровоградська, Вінницька області). Крім того наукове забезпечення більшості дисциплін навчального плану ОНП спирається на використання результатів наукових проектів, виконаних власне, на первинних даних перелічених регіонів (<https://ecology.udau.edu.ua/ua/nauka-ta-innovacii/zvit-z-naukovoi-ta-innovacijnoi-diyalnosti-za-2016-r.html>)

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОНП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм*коротке поле*

За результатами вивчення аналогічних ОНП був сформований перелік дисциплін, який повною мірою дозволяє досягнути цілей та програмних результатів навчання зважаючи на кваліфікацію НПП, матеріально-технічну базу УНУС.В процесі розробки ОНП було враховано досвід провідних ЗВО країни:

1. http://www.geol.univ.kiev.ua/docs/asp/2016/ONP_NNI.pdf,
2. http://odeku.edu.ua/wp-content/uploads/103_nauki-pro-Zemlu_osvitnyo-naukova-programa-ta-navchalnuy-plan.pdf3

,<http://www.knu.edu.ua/storage/files/2/%D0%9...pdf> та закордонних:

1 https://portal.ifsuldeminas.edu.br/images/PDFs/proex/publicacoes_livros/MIOLO_IESO-2ESE.pdf,

2 https://www.academia.edu/27163035/Science_Is_A_Study_of_Earth_A_Resource_Guide_for_Science_Curriculum_Restructure, 3.

https://www.salisbury.edu/administration/academic-affairs/checklists-pdfs/Earth_Science_Secondary_Education.pdf.

Уманський НУС має договори про наукову і академічну співпрацю з різними

установами та організаціями як за кордоном (<https://foreign.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/abiturientu.html>), так і на теренах України, зокрема, з Національним університетом біоресурсів і природокористування України, Національним дендрологічним парком «Софіївка» НАН України, Луганським національним аграрним університетом, Кременчуцьким національним університетом імені Михайла Остроградського, Луганський національний університет імені Тараса Шевченката інші: (<https://ecology.udau.edu.ua/ua/dokumenti-ta.html>).

Продемонструйте, яким чином ОНП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності) *довге поле*

На момент складання звіту про самооцінювання стандарт вищої освіти третього рівня ще не затверджений Міністерством освіти і науки України. Тому при розробці ОНП за відсутності відповідного стандарту програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій, а саме вимогам дев'ятого рівня (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/paran12#n12>).

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОНП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня? *довге поле*

Відповідно до Національної рамки кваліфікації (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/paran12#n12>), ОНП забезпечує концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань, спеціалізовані уміння, які необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики, критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей. Такі результати навчання забезпечуються через освітні компоненти ОНП.

Через наукову роботу здобувачів та їх методологічну підготовку під час аудиторних занять чи іншої освітньої діяльності, забезпечується вміння започатковувати, планувати, реалізовувати та коригувати послідовний процес ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності.

За допомогою окремих компонентів ОНП, здобувачі здобувають комунікативні компетентності, компонентами ОНП забезпечено вміння використовувати академічну українську та іноземну мови у професійній діяльності та дослідженнях. Згідно ОНП результатом навчання є здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення, що визначено Національною рамкою кваліфікації.

2. Структура та зміст освітньо-наукової програми

Яким є обсяг ОНП (у кредитах ЄКТС)?	60 кредитів ЄКТС
Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування	45 кредитів ЄКТС

компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?	
Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?	15 кредитів ЄКТС
<p>Продемонструйте, що зміст ОНП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?<i>довге поле</i></p>	
<p>Зміст освітньо-наукової програми «Науки про Землю» третього рівня вищої освіти відповідає предметній області спеціальності, що підкреслюється її метою, методологічним підґрунтям, орієнтацією, основним фокусом, програмними компетентностями та результатами навчання. Так, метою ОНП є формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь та навичок для застосування у професійній діяльності сфери оцінок природно-ресурсного потенціалу територій, раціонального природокористування, норм екологічно допустимих антропогенних навантажень на природні комплекси.</p>	
<p>Предметною областю вивчення є комплексні проблеми в галузі наук про Землю, взаємодії природи та суспільства, ресурсознавства, дослідницько-інноваційна діяльність, спрямована на творчий розвиток існуючого й створення нового знання у згаданих вище галузях. Обов'язкові компоненти освітньо-наукової програми «Науки про Землю» повною мірою відповідають її змісту, предметній області та меті і спрямовані на досягнення здобувачами вищої освіти програмних результатів навчання. Зміст таких освітніх компонентів відповідає предметній області освітньої програми.</p>	
<p>Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?<i>коротке поле</i></p>	
<p>Згідно «Положення про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти» (https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/education/Polozhennya-pro-iNPS.pdf) здобувачі ВО беруть участь у формуванні індивідуальної освітньої траєкторії шляхом формування індивідуального навчального плану, який містить інформацію про перелік та послідовність вивчення ОК, обсяг навчального навантаження, типи індивідуальних завдань, систему оцінювання. Він формується особисто здобувачем під керівництвом наукового керівника на основі навчального плану у відповідності до структурно-логічної схеми підготовки фахівців. Індивідуальний навчальний план ведеться у паперовій формі, знаходиться у здобувача вищої освіти. Виконання плану здійснюється згідно із розкладом занять та графіком проведення контрольних заходів за погодженням декана факультету. Формування індивідуальної освітньої траєкторії забезпечується шляхом:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вільного вибору дисциплін з навчального плану за власним бажанням; - самостійної роботи здобувачів з кожної ОК навчального плану, відповідно до методичних рекомендацій; 	

- консультаціями з провідними фахівцями наукової проблематики аспіранта зі складу науково-дослідницької групи (протоколизасідання кафедри екології та БЖД № 8 від 23.03.2017 року та № 10 від 15.05.2017 року).

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін? *довге поле*

Законом України «Про вищу освіту» (пункт 15 частини першої статті 62), Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук (пункт 26) та Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Уманському НУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/Poryadok-pidgotovki-zdobuvachiv.pdf>) передбачено, що здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, які пропонуються для інших рівнів вищої освіти.

Відповідно до Положення про вибіркові дисципліни в Уманському НУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-vibirkovi-disciplini.pdf>), вибір навчальних дисциплін здійснюється здобувачем вищої освіти у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. Вибір дисциплін варіативної частини освітньої програми здобувач вищої освіти здійснює при формуванні індивідуального навчального плану.

Дисципліни, що пропонуються на вибір здобувачам, визначаються за допомогою каталогу елективних дисциплін. Каталог елективних дисциплін – перелік дисциплін вільного вибору здобувачів для певного рівня вищої освіти, який є уніфікованим для всіх спеціальностей (напрямів підготовки) університету (<https://www.udau.edu.ua/ua/for-students/katalog-elektivnix-vibirkovix-disciplin/>); <https://ecology.udau.edu.ua/ua/navchannya/vibirkovi-navchalni-disciplini.html>. У Каталогі зазначено короткий опис змісту дисципліни, цільове призначення та кафедра, що викладатиме дисципліну. Після ознайомлення з Каталогом елективних дисциплін здобувачі вищої освіти за допомогою наукових керівників протягом місяця письмово, або он-лайн роблять свій вибір, щодо вивчення конкретних дисциплін до 01 грудня поточного навчального року. Обрані дисципліни вносяться до робочих навчальних планів спеціальностей та визначають навчальне навантаження кафедр і конкретного викладача. Вибіркові дисципліни професійної та практичної підготовки надають можливість здійснення поглибленої підготовки здобувачів, що визначають характер майбутньої діяльності; сприяють академічній мобільності здобувачів вищої освіти та їх особистим інтересам; дозволяють забезпечувати програмні результати в межах ОНП з метою формування компетенцій здобувача відповідно до вимог ринку праці.

Опишіть, яким чином ОНП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності *коротке поле*

Відповідно до положення <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Polozhennya-pro-navchalno-pedagogichnu-praktiku-aspirantiv.pdf>, практика здобувачів є невід'ємною складовою частиною освітнього процесу підготовки фахівців. ОНП та навчальним планом передбачено практичну підготовку здобувачів проходженням науково-асистентської практики (загальна кількість кредитів якої складає 10), яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності (з питань організації і форм здійснення освітнього процесу викладання дисциплін у сучасних умовах, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, формування вмінь і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці занять, застосування активних методик викладання професійно-орієнтованих і практичних дисциплін). Вивчення дисципліни відбувається на кафедрах університету, що відповідає напряму наукового пошуку докторів філософії та узгоджується з темою дисертаційної роботи. Зокрема, аспіранти беруть активну участь у навчальному процесі (<https://ecology.udau.edu.ua/assets/files/aspiranti/metodichki.-rp/geologiya-ta-geomorfologiya.pdf>, <https://ecology.udau.edu.ua/ua/novini/prodovzhennya-roboti-nad-doslidnickim-proektom-magistrantiv-ekologiv.html>).

Продемонструйте, що ОНП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОНП *коротке поле*

Концепція соціального навчання згідно ОНП дозволяє не тільки здобути ґрунтовні знання з різних ОК, але також опанувати низку навичок softskills (здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу, вільного спілкування іноземною мовою та інші).

У аспекті розвитку навичок публічного спілкування здобувачі ВО готують і розміщують на сайті кафедри свої репортерські роботи з жагучих проблем [громадського життя та навчання](#). Розвиваючи лідерські якості здобувачі ВО беруть участь у громадських обговореннях актуальних проблем [суспільного життя](#), отримують основи естетичного [світосприйняття](#).

У дисципліні «Дистанційні методи та ГІС у природокористуванні» аспіранти крім опанування головного масиву знань вчать готувати презентації і представляти результатами своїх досліджень аудиторії.

Набуттю соціальних навичок сприяють наукові доповіді на конференціях, захист звітів та обговорення результатів наукової діяльності аспірантів на засіданнях кафедри та [семінарах](#).

Важливу роль у набутті softskills відіграє громадська та соціальна активність здобувачів ВО, яка дозволяє через участь у виховних та [громадських заходах](#)

адаптуватись до соціуму і підвищити самооцінку. Для здобувачів ОНП забезпечена можливість набути компетентності з проведення навчальних занять, а також здійснення активної взаємодії здобувачів між собою, НПП та стейкхолдерами.

Яким чином зміст ОНП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту? *коротке поле*

Професійний стандарт відсутній.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОНП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)? *коротке поле*

Організація освітнього процесу в УНУС базується на встановленні навчального навантаження здобувача, необхідного для досягнення очікуваних результатів навчання, та обліковується у кредит ЄКТС. Обсяг одного кредиту ЄКТС – 30 годин. Рекомендована структура кредиту ЄКТС в УНУС для третього рівня вищої освіти – 10% аудиторних занять, 90% – самостійна робота. При цьому щотижневе аудиторне навантаження здобувачів не перевищує 10 год, кількість видів підсумкового контролю – не більше п’яти на семестр.

Для співвіднесення обсягу окремих ОК ОНП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів (включно із самостійною роботою) доцільно застосовувати також логістичний та студентоцентризований підхід, що успішно впроваджується шляхом опитування студентів, оприлюдненням графіків навчального процесу і самостійної роботи здобувачів.

Відповідно зміст самостійної роботи здобувача з кожної дисципліни визначається робочою програмою. Розроблені НМК та методичні рекомендації щодо виконання самостійної роботи, розроблено її графік ([Положення про організацію освітнього процесу в УНУС](#)).

Серед аудиторних годин перевагу мають лабораторно-практичні заняття, що дозволяє закріпити навички та оцінити знання, отримані на лекціях і під час самостійного вивчення окремих питань, отримати додаткові практичні фахові вміння.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти *коротке поле*

За освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою наразі не здійснюється.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОНП <https://admission.udau.edu.ua/assets/files/pk-2020/pravila-prijomu-2020/pravila-prijomu-gotovi.pdf>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників

ураховують особливості ОНП? *коротке поле*

Вступ на навчання за ОНП здійснюється відповідно до правил прийому і регламентується відповідними положеннями (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/admission/2019/Polozhennya-pro-organizaciyu-ta-provedennya-vstupnih-viprobuvan-2019.pdf>; <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/admission/2019/Polozhennya-pro-PK-2019.pdf>).

Він відбувається на конкурсній основі в результаті складання вступних випробувань: зі спеціальності, іноземної мови, презентації дослідницьких пропозицій (<https://science.udau.edu.ua/assets/files/polojennya/poryadok-predstavlennya.pdf>).

Додаткові бали нараховуються за наукові здобутки у період останніх трьох років (диплом переможця II етапу конкурсу наукових студентських робіт або II туру міжнародної та всеукраїнської олімпіади, наукова стаття у фаховому виданні, або у виданні, яке входить до міжнародних наукометричних баз (Scopus, WoS), участь у науковій конференції, робота у ЗВО, науковій установі, державній структурі за фахом відповідної спеціальності). Вступники з іншої галузі знань ніж та, яка зазначена в їх дипломі, призначається додаткове вступне випробування з фаху, яке проводиться перед вступними іспитами.

Програми вступних випробувань оприлюднюються на сайті Уманського НУС (<https://admission.udau.edu.ua/assets/files/2019/aspiranti-programi/pvia-103-d.pdf>). Гарант ОНП залучений до розробки екзаменаційних матеріалів, а також входить до складу Вченої ради університету, де затверджуються Правила прийому на навчання.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу? *коротке поле*

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-viznannya-rezultativ.pdf>), Положенням про академічну мобільність студентів Уманського НУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Polozhennya-pro-akademichnu-mobilnist-studentiv-Umanskogo-NUS.pdf>), Положенням про порядок переведення та поновлення студентів до Уманського НУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2019/polozhennya-pro-perevedennya-ta-ponovlennya-studentiv.pdf>), Положенням про порядок визнання Уманським НУС документів про освіту, наукові ступені та вчені звання, здобуті в іноземних установах (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/polozhennya/Polozhennya-pro-poryadok-viznannya-dokumentiv-pro-osvitu.pdf>), Положенням про індивідуальний план здобувача вищої освіти (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/education/Polozhennya-pro->

[iNPS.pdf](#)).

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОНП (якщо такі були)? *коротке поле*

Із часу введення чинної освітньо-наукової програми підготовки фахівців третього освітньо-кваліфікаційного рівня за спеціальністю 103 – Науки про Землю вказані правила ще не застосовувалися.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу? *коротке поле*

Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Положенням про порядок визнання в УНУС результатів навчання, отриманих у неформальній освіті <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-poryadok-viznannya-rezultativ-navchannya.pdf>.

Право на визнання результатів навчання у неформальній освіті поширюється на здобувачів усіх рівнів вищої освіти. Визнання результатів навчання у неформальній освіті дозволяється для дисциплін, які починають викладатися з другого семестру. При цьому визнання результатів проводиться у семестрі, який передує семестру, у якому згідно з навчальним планом конкретної ОНП передбачено вивчення певної дисципліни. Обмеження зроблено з врахуванням ймовірності здобувача не підтвердити свої результати навчання у неформальній освіті.

Визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується лише на обов'язкові дисципліни ОНП, оскільки вибіркові дисципліни здобувач може обирати самостійно з широкого переліку, що дає йому змогу вивчати те, чого він ще, на його думку, не знає.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОНП (якщо такі були)? *коротке поле*

Випадків визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті на відповідній ОНП не було.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОНП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи *коротке поле*

Навчання аспірантів в УНУС здійснюється у відповідності до Закону України «Про вищу освіту» та регламентується [Положенням про організацію освітнього процесу](#) і [Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Уманському НУС](#) освітніми програмами та робочими програмами навчальних дисциплін. Формами організації освітнього процесу є навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка і

контрольні заходи. Під час навчання і викладання за ОНП «Науки про Землю» для здобувачів використовуються студентоцентрований, проблемно-орієнтований, професійно-орієнтований, комунікативний та міждисциплінарний підходи, ініціативне самонавчання. В освітньому процесі використовуються наступні методи навчання: лекції (бесіди і презентації), практичні заняття, семінари, інтерактивні заняття (робота в малих групах, кейс-метод, ділові ігри, тренінги, мозковий штурм та ін.), індивідуальні заняття, консультації з викладачами, самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через [електронне модульне середовище навчального процесу Moodle](#), та D-Space, семінари за спеціальністю та науково-асистентська практика. Завдяки оптимально обраним формам і методам навчання й викладання забезпечується досягнення заявлених у ОНП цілей та програмних результатів навчання. У таблиці 3 додатку наведено матрицю відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань? *коротке поле*

Головним принципом студентоцентричного навчання є можливість вибору здобувачем форми навчання – очної чи заочної. Студентоцентричне навчання у процесі реалізації ОНП забезпечується за рахунок: - залучення роботодавців до формування освітніх програм; - залучення здобувачів освіти; - вибір здобувачами дисциплін відповідно до специфіки наукового дослідження. Такий підхід поглиблює практичні знання здобувачів, посилює компетентнісну складову навчання, дозволяє перейти від традиційної технології навчання – передачі знань, до проблемної технології.

Адміністрація УНУС заохочує і підтримує вибір науково-педагогічних працівників щодо інноваційних, прогресивних та оптимальних форм і методів навчання й викладання. Для цього науково-педагогічні працівники систематично підвищують свою кваліфікацію і професійну майстерність(<https://ecology.udau.edu.ua/ua/novini/kursi-pidvishhennya-kvalifikacii-na-temu-uporyadkuvannya-vodoohoronnih-zon-malih-richok-v-basejni-richki-pivdennij-bug.html>).

За результатами моніторингу рівня задоволеності здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії ОНП виявлено, що здобувачі: оцінили враження від навчання в аспірантурі як найбільш позитивні; показали, що їм забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії; задоволені рівнем викладання дисциплін за ОНП; задоволені компетентністю наукових керівників; задоволені рівнем наукового обладнання в УНУС (<https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya/dlya-studentiv.html>).

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОНП принципам академічної свободи *коротке поле*

Методи навчання і викладання за ОНП відповідають принципам академічної свободи. Під час провадження науково-педагогічної діяльності НПП самостійно і незалежно визначають доцільні форми і методи викладання освітніх компонент. При цьому вони керуються принципами свободи слова, думки і творчості, поширення знань та інформації, вільного оприлюднення і використання результатів наукових досліджень. Академічна свобода НПП Уманського НУС обмежена лише нормами [статуту](#), [правилами внутрішнього розпорядку](#) наприклад, розкладом занять, спеціалізацією кафедри тощо. Гарантією права на академічну свободу є заборона з боку адміністрації Університету, органів державної влади, третіх осіб здійснювати цензуру творчої діяльності викладачів. Здобувачі вищої освіти на засіданнях Вчених рад та під час анкетувань мають можливість висловлювати пропозиції стосовно організації освітнього процесу за принципами академічної свободи. Академічна свобода здобувачів вищої освіти досягається шляхом надання їм права вільно обирати форму і методи навчання, теми індивідуальних завдань, теми наукових досліджень та наукових робіт з відповідним обґрунтуванням доцільності їх розробки, бази проходження практик на [академічну мобільність](#) (у т.ч. міжнародну), на вибір певних компонентів освітньої програми, брати участь у формуванні індивідуального навчального плану тощо.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *коротке поле*

Інформація про діяльність за ОНП публікується на сайті УНУС у складі інформаційного пакету ЄКТС, включаючи програми для потенційних здобувачів вищої освіти, студентів, випускників, інших стейкхолдерів і громадськості (<https://ects.udau.edu.ua/ua/informaciya-po-programam/fakultet-plodoovochivnictva-ekologii-ta-zahistu-roslin/op-nauki-pro-zemlyu-doktor-filosofii.html>).

На початку навчального семестру під час зустрічей із здобувачами кожен викладач презентує освітні компоненти, висвітлює цілі, завдання, очікувані програмні результати навчання, форми і методи викладання дисциплін, порядок і критерії оцінювання. Всі інформаційні ресурси щодо освітньої діяльності – у вільному доступі на сайті університету, факультету і кафедр. Окремі методичні матеріали, робочі програми, конспекти лекцій розміщені на [сайті кафедри \(відповідно до сторінок викладачів, які ведуть курс\)](#).

Терміни та час проведення різних видів навчальної роботи регламентуються розкладами занять, графіками іспитів, графіками роботи екзаменаційних комісій, консультацій, захистів звітів з науково-асистентської практики. Розклади занять і графіки консультацій оприлюднюються не пізніше, ніж за три дні до їх початку. Графіки підведення підсумків заліків і складання іспитів оприлюднюються не пізніше, ніж за місяць до початку екзаменаційної сесії. Інформація своєчасно доводиться до учасників освітнього процесу в усній та друкованій формах.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП *довге поле*

Згідно з [Положенням про організацію освітнього процесу в УНУС](#) здобувачі ОП беруть участь у заходах з освітньої, наукової, науково-дослідної діяльності, що проводяться в Україні та за кордоном. Здобувачі залучаються до наукових досліджень на засадах академічної свободи, зокрема, до написання наукових конкурсних робіт, участі в різноманітних професійноорієнтованих олімпіадах та конкурсах, у розробці наукових проєктів (<http://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/6194>; <http://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/374>; <https://ecology.udau.edu.ua/assets/files/dokumenti/00.pdf>).

Дослідження за відповідною тематикою здійснюються самостійно під керівництвом науково-педагогічних працівників. Результати дослідження доповідаються та публікуються у спеціалізованих виданнях, збірниках матеріалів щорічних Всеукраїнських та Міжнародних конференцій (<https://ecology.udau.edu.ua/ua/aspirantu/aspiranti-kafedri.html>). Під час виконання зазначених видів робіт у аспірантів формуються знання та уміння науково-дослідницької діяльності.

Для ефективного поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП використовуються такі методи:

- використання викладачами під час проведення навчальних занять останніх результатів наукових досліджень у відповідній галузі(<http://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/6657>;<http://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/6789>; <http://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/6736>).

- залучення аспірантів до участі у виконанні наукових проектів університету, Інтернет-форумах і дискусіях для обговорення та опрацювання важливих наукових питань (<http://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/6194>,<https://ecology.udau.edu.ua/ua/novini/kursi-pidvishhennya-kvalifikacii-na-temu-uporyadkuvannya-vodoohoronnih-zon-malih-richok-v-basejni-richki-pivdennij-bug.html>).

- розробка і презентація наукових доповідей на конференціях, які регулярно проводяться на факультеті.

Отримані результати спільних наукових досліджень викладачів і здобувачів публікуються у збірниках матеріалів щорічних Всеукраїнських та Міжнародних конференцій, (<https://www.udau.edu.ua/ua/events/vseukrayinska-studentska-naukova-konferencziya.html>; <http://sad.udau.edu.ua/третя-всеукраїнська-студентська-нау/>). Наукові проекти здобувачів вищої освіти та викладачів кафедри підтримуються стейкхолдерами різних галузей.

На випусковій кафедрі організовується щорічна науково-практична конференція і видаються її матеріали.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі *довге поле*

З метою забезпечення відповідності потребам здобувачів і суспільства, врахування в освітньому процесі наукових досягнень і сучасних практик, наукових досліджень викладачів, аспірантів кафедри, а також інноваційних практик стейкхолдерів, НПП систематично оновлюють зміст освітніх компонентів. Відповідно до пункту 3.5.1.3. Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Уманському НУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-zyao.pdf>) та Положення про навчально-методичний комплекс дисципліни (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/Polozhennya-pro-navchalno-metodichnij-kompleks-disciplini.pdf>) здійснюється постійна підготовка та оновлення змісту освітніх компонентів, передбачених навчальними планами, за якими проводиться підготовка фахівців освітньо-наукового рівня «доктор філософії» за ОНП. На основі останніх наукових досягнень і сучасних практик розширюється зміст робочої навчальної програми, удосконалюється освітній контент, уточнюється календарний план викладання, доповнюється список літератури, передусім, публікаціями викладачів, тощо. Контроль за якістю НМК дисциплін, їх змістовим наповненням і оновленням постійно здійснюють завідувачі кафедр, декани та науково-методична комісія факультету, а також навчальний відділ спільно з відділом моніторингу якості освіти під час щорічної

перевірки готовності науково-методичного забезпечення навчального процесу на кафедрах і деканатах факультетів УНУС до нового навчального року.

В Університеті сформовано механізм щодо оновлення змісту навчальних дисциплін на основі наукових досягнень та сучасних практик. Більшість робочих програм дисциплін базується на актуальних наукових публікаціях викладачів, які їх викладають (<https://ecology.udau.edu.ua/ua/nauka-ta-innovacii/publikacii-vikladachiv.html>). Регулярний моніторинг і оновлення гарантують відповідний рівень надання освітніх послуг, а також створюють сприятливе й ефективне навчальне середовище для здобувачів вищої освіти. Науково-педагогічний персонал кафедри екології та безпеки життєдіяльності регулярно проходить підвищення кваліфікації (останнє підвищення – березень 2020 року проф.Сонько С.П. <https://www.udau.edu.ua/ua/events/kursi-pidvishhennya-kvalifikacziyi-vikladachiv.html>). Відповідно до програм підвищення кваліфікації викладачі здобувають нові компетентності та програмні результати, завдяки яким якісно оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОНП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО коротке поле

Освітній процес за ОНП передбачає тісний зв'язок навчання, викладання та наукових досліджень із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО. У ЗВО функціонує відділ міжнародних зв'язків, діяльність якого спрямована на інтеграцію університету до світового науково-освітнього простору, [сприянню міжнародній академічній мобільності, проектній та грантовій роботі, ua/.https://foreign.udau.edu.](https://foreign.udau.edu)

Навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОНП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО наступним чином:

- у межах ОНП розробляються навчальні плани і програми з урахуванням міжнародних стандартів і рекомендацій;
- згідно з ОНП освітнім компонентом є «іноземна мова», що забезпечує удосконалення мовної підготовки студентів відповідно до міжнародних стандартів;
- здійснюється стимулювання та моніторинг публікаційної активності викладачів університету в авторитетних міжнародних виданнях, у тому числі, які входять до баз WoS, Scopus та ін.;
- розширюються програми обміну студентів та стажування викладачів з іноземними університетами-партнерами на засадах двосторонніх угод (<https://foreign.udau.edu.ua/pro-kafedru/abiturientu.html>).

Здобувачі освіти та НПП у межах ОНП мають доступ до міжнародних баз даних WoS та інформаційних ресурсів: ABC Chemistry, Academicjournals, CornellUniversityLibrary,DirectoryofOpen Access Journals, Hindawi. Деякі з майбутніх докторів філософії мають власні публікації, що цитуються у WoS(<https://ecology.udau.edu.ua/ua/aspirantu/aspiranti-kafedri.html>)

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна

доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОНП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання? *довге поле*

Рівень досягнення результатів навчання студента оцінюється під час контрольних заходів, будується на принципах: об'єктивності визначення міри досягнення запланованих результатів навчання; використання чітких й оприлюднених критеріїв виставлення оцінок; здійснення адміністративних перевірок точності проведення виписаних процедур. В Уманському НУС контроль якості освітнього процесу (п. 1.8. [Положення про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти в Уманському НУС](#)) проводиться на таких рівнях: науково-педагогічний працівник – кафедра – науково-методична комісія факультету – деканат – науково-методична рада університету – ректорат. Відповідно до [Положення про організацію освітнього процесу в Уманському НУС](#); [Положення про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти в Уманському НУС](#); [Положення про академічну успішність в Уманському НУС](#); [Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Уманському НУС](#) контрольні заходи у межах навчальних дисциплін в Університеті включають поточно-модульний та підсумковий контроль. До контрольних заходів перевірки досягнення програмних результатів навчання ОНП при поточно-модульному контролі належать: опитування, презентація проектно-дослідних робіт, рефератів, звіти з практики, тестування знань, модульний контроль. Підсумковий контроль – екзамен або залік.

Обрані у навчальному плані та в РНП форми контрольних заходів забезпечують перевірку досягнення заявлених в ОНП результатів навчання, враховуючи можливість перевірки тією чи іншою формою рівня знань, умінь, відповідальності тощо. Інформація щодо форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання міститься у робочих програмах навчальних дисциплін та супутніх навчально-методичних матеріалах.

Усі форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП забезпечують перевірку розуміння здобувачами програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності використання для вирішення практичних задач та передбачають перевірку готовності вирішувати типові професійні завдання й дозволяють діагностувати рівень підготовки здобувачів та рівень їх компетентності з навчальної дисципліни.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти? *коротке поле*

Відповідно до [Положення про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти в Уманському НУС](#); [Положення про академічну успішність в Уманському НУС](#) та [Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Уманському НУС](#) розроблено комплексну систему

виставлення балів та чітких критеріїв оцінювання, які зрозумілі для студентів і сприяють розвитку в них власної оцінної діяльності. Здобувач чітко розуміє, чому він отримав ту чи іншу оцінку (або кількість балів) за свою навчальну роботу, де він припустився помилок і яких саме; що необхідно зробити, щоб підвищити рівень знань. Оцінювання здобувачів вищої освіти відбувається за використання поточного опитування та модульного контролю. Підсумковий контроль здійснюється через екзамен або залік (за сумою накопичених протягом вивчення дисципліни балів). Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано, незараховано); 100-бальною шкалою та шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).

Отже, критерії оцінювання надають визначеності інформації, яка сприймається, що створює базу для прозорості процесу оцінювання. Саме визначеність усіх компонентів процедури оцінювання і веде до розвитку власного оцінного судження у здобувачів.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти? *коротке поле*

Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання в Університеті є доступною. Вона прописана у [Положенні про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Уманського НУС](#), а саме: загальний порядок оцінювання знань студента за кредитно-трансферною системою, порядок розподілу балів, форми та види завдань, критерії оцінювання знань тощо. Викладачі по кожній навчальній дисципліні доводять її до відома студентів на початку навчального семестру. Крім того, здобувачі вищої освіти можуть дізнатися вказану інформацію із [Положення про академічну успішність в Уманському НУС](#), яке знаходиться у вільному доступі на інтернет-сторінці університету, та з робочої програми навчальної дисципліни. Збір інформації щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється у формі он-лайн анкетування (<https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya/dlya-studentiv.html>) та усного опитування. Отримана інформація враховується у подальшому вдосконаленні освітнього процесу.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)? *коротке поле*

Стандарт вищої освіти третього освітньо-наукового рівня за спеціальністю 103 – Науки про Землю на момент складання самооцінювання не затверджений МОН України, НАЗЯВО.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу? *коротке поле*

Процедура проведення контрольних заходів в УНУС регулюється наступними документами:

1. Положенням про організацію освітнього процесу в УНУС

<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Polozhennya--Pro-organizaciyu-osvitnogo-procesu-v-Umanskomu-NUS.pdf>);

2. Положенням про академічну успішність в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/Polozhennya-pro-akademichnu-uspishnist-v-Umanskomu-nacionalnomu-universiteti-sadivnictva.pdf>);

3. Положенням про порядок проведення моніторингу та контролю якості освіти в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/Polozhennya-pro-poryadok-provedennya-monitoringu-i-kontrolyu-yakosti-osviti.pdf>);

4. Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-zyao.pdf>).

Всі документи, що регламентують процедуру проведення контрольних заходів в УНУС, доступні для здобувачів вищої освіти та викладачів за посиланням: <https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОНП *коротке поле*

З метою забезпечення об'єктивності і неупередженості екзаменаторів в УНУС розроблено [Положення про академічну успішність в Уманському НУС](#) та [Антикорупційну програму Уманського НУС](#). Відповідно до основних пунктів Положення загальний порядок оцінювання знань здобувача за кредитно-трансферною системою, порядок розподілу балів, форми та види завдань, критерії оцінювання знань тощо по кожній навчальній дисципліні доводяться науково-педагогічним працівником до відома студентів на початку навчального семестру. Дії відповідальних осіб щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів прописані у [«Методичних рекомендаціях щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів»](#), прийнятих Національним агентством з питань запобігання корупції. Дотримання всіма відповідальними особами процедур, прописаних у вказаному документі, і є необхідною умовою уникнення конфлікту інтересів в освітньому процесі. Об'єктивність та неупередженість екзаменаторів забезпечують заходи, розроблені Антикорупційною програмою Уманського НУС, схвалені на Конференції трудового колективу Університету від 21.12.2018 р. Приклади необ'єктивної оцінки знань здобувачів ОНП відсутні.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОНП *коротке поле*

Положення про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти в УНУС урегулює порядок повторного проходження контрольних заходів (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/Polozhennya-pro->

[poryadok-provedennya-monitoringu-i-kontrolyu-yakosti-osviti.pdf](https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/Polozhennya-pro-poryadok-provedennya-monitoringu-i-kontrolyu-yakosti-osviti.pdf)).

Згідно засад якого, якщо у підсумку здобувач отримав за рейтинговим показником оцінку «FX», він допускається до повторного складання підсумкового контролю з дисципліни. Здобувач, допущений до повторного складання підсумкового контролю зобов'язаний у терміни, визначені деканатом, прездати невиконані (або виконані на низькому рівні) завдання поточно-модульного контролю і скласти підсумковий контроль. Рейтинговий показник здобувача з навчальної дисципліни при цьому визначається за результатами повторного складання підсумкового контролю і не впливає на загальний рейтинг. У разі отримання здобувачем за рейтинговим показником оцінки «F», він повинен пройти повторний курс вивчення цієї дисципліни впродовж наступного семестру (навчального року) за графіком, встановленим деканатом. Бали, отримані здобувачем при вивченні дисципліни у попередній період, анулюються. Приклади повторного проходження контрольних заходів здобувачами ОНП відсутні.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОНП *коротке поле*

Процедуру оскарження результатів контрольних заходів в УНУС урегульовано Положенням про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/Polozhennya-pro-poryadok-provedennya-monitoringu-i-kontrolyu-yakosti-osviti.pdf>) та Положенням про академічну успішність в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-uspishnist-v-umanskomu-nacionalnomu-universiteti-sadivnictva.pdf>).

Якщо здобувач не погоджується із кількістю перерахованих балів, він може за заявою повторно скласти відповідну форму контролю спеціально створеній комісії. Наразі випадки оскарження результатів контрольних заходів за ОНП «Науки про землю» відсутні.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності? *коротке поле*

В УНУС визначено чітку та зрозумілу політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації ОНП «Науки про Землю». В Університеті розроблено наступні нормативні документи, які регулюють дотримання академічної доброчесності:

❑ Кодекс академічної доброчесності УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-unus-2019-1.pdf>);

❑ Антикорупційна програма УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/polozhennya/ANTIKORUPCINA-PROGRAMA-UNUS.pdf>);

❑ Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату

серед здобувачів вищої освіти в УНУС
(<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/plagiat.pdf>).

Які технологічні рішення використовуються на ОНП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності? коротке поле:

Уманський НУС популяризує академічну доброчесність та використовує відповідні процедури та технологічні рішення як інструменти протидії порушенням, що регламентуються Кодексом академічної доброчесності УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-unus-2019-1.pdf>). Для профілактики плагіату та стимулювання здобувачів вищої освіти УНУС до самостійного виконання індивідуальних навчальних та наукових робіт здійснюються наступні заходи – результати наукових досліджень, підлягають обговоренню на наукових конференціях та можуть бути представлені у вигляді тез / наукових статей у наукових виданнях.

Перевірку випускових кваліфікаційних та дисертаційних робіт на антиплагіат здійснює Відділ моніторингу якості освіти за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення «Unicheck».
(<https://ecology.udau.edu.ua/assets/files/dokumenty/antiplagiat-dogovir.pdf>).

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОНП? коротке поле

З метою популяризації академічної доброчесності та попередження її порушень в Уманському НУС здійснюються такі заходи:

1) обов'язкове інформування/пропагування учасників освітнього процесу про необхідність дотримання принципів та норм академічної доброчесності, професійної етики шляхом:

2) ознайомлення всіх учасників освітнього процесу із нормами Кодексу академічної доброчесності УНУС;

3) проведення для учасників освітнього процесу циклу тренінгів з основ академічного письма, етики та доброчесності, із захисту прав інтелектуальної власності та трансферу технологій, з проектно-орієнтованої діяльності в науковій діяльності та діяльності за фахом. 21.02.2020 року в УНУС для викладачів університету відбувся тренінг тренінг-семінар з керівником компанії Unicheck (<https://www.udau.edu.ua/ua/news/akademichna-dobrochesnist-obovyazkova-umova-suchasnoi-osviti.html>).

Вказані заходи прописані в Кодексі академічної доброчесності УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-unus-2019-1.pdf>).

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОНП коротке поле

За порушення правил академічної доброчесності здобувачі вищої освіти, відповідно до Кодексу академічної доброчесності УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-unus-2019-1.pdf>), притягуються до таких основних

видів відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування з Університету.

Реакція на порушення академічної доброчесності в Уманському НУС унормована Кодексом академічної доброчесності (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-unus-2019-1.pdf>), Антикорупційною програмою (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/polozhennya/ANTIKORUPCIJNA-PROGRAMA-UNUS.pdf>), Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/plagiat.pdf>), Положенням про архів відкритого доступу (репозитарій) Уманського НУС ([https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Polozhennya-pro-arhiv-vidkritogo-dostupu-\(repozitarij\)-Umanskogo-NUS.pdf](https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Polozhennya-pro-arhiv-vidkritogo-dostupu-(repozitarij)-Umanskogo-NUS.pdf))

Випадків виявлення порушення академічної доброчесності у здобувачів вищої освіти ОНП «Науки про Землю» не було.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОНП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму? *Коротке поле*

Згідно [Положення про проведення конкурсного відбору](#) на заміщення вакантних посад участь у конкурсі мають право приймати особи, які мають повну вищу освіту і за своїми професійно-кваліфікаційними якостями відповідають вимогам, установленим до НПП Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», ліцензійними умовами надання освітніх послуг за певним напрямом підготовки та умовам оголошеного конкурсу, зокрема: постійно підвищують професійний і науковий рівень, педагогічну майстерність; забезпечують високий науковий і методичний рівень викладання навчальних дисциплін у повному обсязі освітньої програми відповідного напрямку підготовки та відповідної спеціальності; дотримуються норм педагогічної етики і моралі, поважають честь і гідність осіб, які навчаються в університеті, прищеплюють їм любов до України, а також виховують їх у дусі патріотизму і поваги до Конституції України; дотримуються Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про запобігання корупції», Статуту університету, Правил внутрішнього розпорядку, Антикорупційної програми університету та пов'язаних з нею внутрішніх документів та Колективного договору.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу *коротке поле*

Залучення роботодавців до організації освітнього процесу розглядається

УНУС стратегічно важливою складовою підготовки фахівців, конкурентоспроможних на ринку праці.

Роботодавці беруть участь у рецензуванні ОНП, консультують щодо змісту ОНП та навчального плану. Зокрема, до розроблення ОНП «Науки про Землю» були залучені здобувачі освіти Карпенко Т.А. (аспірантка 4-го року навчання) та роботодавець Ярков С.В. (декан факультету історії, географії і туризму Криворізького державного педагогічного університету). Консультації щодо окремих розділів ОНП надавались деканом факультету геології, географії, рекреації та туризму ХНУ імені В.Н.Каразіна доктором географічних наук, професором Пересадько В.А. та завідувачем кафедри моніторингу довкілля Навчально-наукового інституту екології ХНУ вмені В.Н.Каразіна доктором географічних наук, професором Максименко Н.В.

В університеті проводяться [«Ярмарки вакансій»](#) на яких роботодавці мають можливість запросити випускників на роботу. Роботодавці активно беруть участь в реалізації освітнього процесу університету, оскільки мають можливість поспілкуватися із здобувачами, зацікавити їх особливостями майбутньої професії та запросити на стажування з подальшим працевлаштуванням.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОНП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців *коротке поле*

Професіонали-практики та представники роботодавців запрошуються на аудиторні заняття з актуальних тем відповідно до навчального плану дисципліни ОНП. З усного опитування здобувачів, слід відмітити, що здобувачі освіти завжди краще сприймають інформацію та мають можливість задати питання лектору-експерту галузі.

Для такого живого і конструктивного спілкування із здобувачами освіти неодноразово запрошувались професіонали-практики та експерти з інших установ та регіонів (<https://ecology.udau.edu.ua/ua/novini/zustrich-z-golovoyu-parlamentskogo-komitetu-z-pitan-ekologichnoi-politiki-prirodokoristuvannya-ta-likvidacii-naslidkiv-chornobilskoi-katastrofi-m.v.-tomenkom.html>; <https://ecology.udau.edu.ua/ua/novini/zustrich-z-cikavoyu-lyudinoyu.html>; <https://www.udau.edu.ua/ua/news/mozhливosti-fulbright-ukraine-obgovorili-v-umanskomu-nus.html>).

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОНП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння *коротке поле*

Одним із пріоритетів діяльності університету в контексті реалізації його місії – формування інноваційного освітньо-виховного середовища розглядається удосконалення професійної майстерності викладачів. Уманський НУС постійно сприяє професійному розвитку викладачів, так [Колективним договором](#) між трудовим колективом та адміністрацією Уманського НУС на 2020–2022 роки та [Положенням про підвищення кваліфікації та стажування](#) науково-педагогічних працівників регламентуються умови здійснення матеріального забезпечення з метою своєчасного підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників

у відповідності з планами кафедр.

Щорічно, відповідно до [Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості](#) вищої освіти в Уманському НУС і [Положення про рейтингову систему оцінювання](#) діяльності науково-педагогічних працівників Уманського НУС, проводять оцінку ефективності та активізації роботи.

Університет надає можливість відвідувати науково-педагогічними працівниками різних науково-виробничих семінарів, виставок, що сприяє підвищенню їх кваліфікації (<https://ecology.udau.edu.ua/ua/novini/kursi-pidvishhennya-kvalifikacii-na-temu-uporyadkuvannya-vodoohoronnih-zon-malih-richok-v-basejni-richki-pivdennij-bug.html>)

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності *коротке поле*

ЗВО здійснює матеріальне стимулювання працівників університету відповідно до «Положення про преміювання працівників Уманського НУС», яке є в Колективному договорі між трудовим колективом і адміністрацією Уманського НУС

(<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/koldogov-2020-2022.pdf>). Розмір премії визначається залежно від особистого внеску та специфіки роботи кожного працівника. Крім того, виплачуються премії за публікацію статей у виданнях, що індексується науково-метричними базами даних WoS, Scopus, а також патентів на винахід та корисну модель. Надається можливість для стажування за кордоном; створюються сприятливі умови науково-педагогічним працівникам для підвищення кваліфікації. Нематеріальне заохочення відбувається шляхом нагородження грамотами, подяками з нагоди професійних свят та пам'ятних дат. Науково-педагогічні працівники мають можливість отримати державні нагороди, грамоти та подяки центральних і місцевих органів виконавчої влади, МОН України.

Одним із останніх заходів був проведений семінар-тренінг «Академічна доброчесність – обов'язкова умова сучасної освіти»

<https://www.udau.edu.ua/ua/news/akademichna-dobrochesnist-obovyazkova-umova-suchasnoi-osviti.html> та «Соціально-психологічний клімат у колективі – основа ефективної організаційної взаємодії» <https://ket.udau.edu.ua/ua/novini/socialno-psihologichnij-klimat-u-kolektivi-osnova-efektivnoi-organizacijnoi-vzaemodii.html>.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОНП забезпечують досягнення визначених ОНП цілей та програмних результатів навчання? *коротке поле*

Орієнтований на європейські стандарти освіти, університет має у своєму складі розширену інфраструктуру (наукову бібліотеку, спортивні майданчики, їдальню, студентське кафе, навчально-виробничий комплекс), що сприяє забезпеченню досягнення цілей та програмних результатів навчання. Зокрема, наукова бібліотека Уманського НУС (<https://library.udau.edu.ua/>) спрямовує

свою діяльність на виконання наступних завдань: інформаційне забезпечення навчального процесу університету, наукової діяльності викладачів, студентів, магістрантів та аспірантів. Загальний фонд бібліотеки становить 266441 примірників. Більшість освітніх компонентів, що викладаються за ОНП «Науки про Землю», забезпечені навчальними підручниками, посібниками та методичними вказівками, які постійно оновлюються. У бібліотеці університету функціонують такі основні складові інформаційного простору: електронний каталог, веб-сайт, репозитарій, віртуальна бібліографічна довідка, бібліографічні огляди, завдяки яким формується інформаційна база для наукового та навчально-виховного процесів підготовки майбутніх фахівців.

Основними джерелами фінансування діяльності університету є: кошти державного бюджету; доходи від надання платних освітніх послуг; доходи від господарської діяльності; виконання науково-дослідних робіт; надходження благодійних внесків, грантів та дарунків. Документи про фінансову діяльність розташовані на сайті Уманського НУС: <https://www.udau.edu.ua/ua/public-information/>

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОНП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів? *коротке поле*

Здобувачі вищої освіти ОНП навчаються в умовах сприятливого освітнього середовища, зокрема, вільного доступу до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для ефективного реалізації освітнього процесу. Здобувачі вищої освіти, проводять науково-дослідну роботу у лабораторіях університету (<https://ecology.udau.edu.ua/ua/nauka-ta-innovacii/naukovo-doslidna-laboratoriya-ekologichnoi-konversii.html>, <https://www.udau.edu.ua/ua/departments/naukovo-doslidni-laboratoriyi/naukovo-doslidna-laboratoriya-ekologichnogo-monitoringu-v-agrosferi.html>, <https://agrochem.udau.edu.ua/ua/nauka-ta-innovacii/naukovi-laboratorii.html>, <https://geodesy.udau.edu.ua/ua/nauka-ta-innovacii/naukovi-laboratorii.html>).

Освітнє середовище університету є сприятливим чинником формування загальних та фахових компетентностей майбутніх фахівців, залучення здобувачів ОНП до участі у засіданнях вчених рад факультету та університету, обговорення перспектив розвитку ОНП, обґрунтування змістовного наповнення дисциплін.

В УНУС постійно діє навчально-дослідна соціологічна лабораторія, завдання якої є постійний моніторинг визначення потреб та інтересів студентів. Активна увага також приділяється розвитку фізичного здоров'я студентів (діє 6 спортивних секцій).

В університеті діє [Центр культури і виховання студентів](#). Насичене та цікаве життя студентам забезпечене, адже молодь опановує різні жанри мистецтва: хореографічне, театральне, інструментальне, вокальне.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи

психічне здоров'я) коротке поле

Психологічне здоров'я здобувачів ВО підтримується за допомогою постійно діючої служби психологічної підтримки (<https://www.udau.edu.ua/ua/departments/viddili/psixologichna-sluzhba-universitetu/>).

Перед початком навчального року з усіма студентами проводиться вступний інструктаж, щодо: видів та джерел небезпеки у навчальних приміщеннях, загальних правил поведінки, ознайомлення з Правилами пожежної безпеки для навчальних закладів та установ <https://www.udau.edu.ua/ua/news/umanskij-nacionalnij-universitet-sadivnictva-na-varti-bezpeki.html>.

В УНУС визначено обов'язки посадових осіб щодо забезпечення пожежної безпеки окремих будівель, споруд, приміщень, інженерного обладнання, а також за утримання та експлуатацію засобів протипожежного захисту. Розроблено і затверджено орієнтовний план евакуації студентів і працівників у разі виникнення пожежі та порядок оповіщення. Усі приміщення та умови для навчання студентів відповідають діючим санітарним вимогам, згідно санітарного паспорту.

З метою запобігання злочинів та правопорушень, в університеті створено загін охорони громадського порядку (<https://www.udau.edu.ua/ua/departments/sfera-obslugovuvannya/sluzhba-oxoroni.html>).

На базову кафедра екології та безпеки життєдіяльності покладена місія викладання на усіх факультетах і спеціальностях дисциплін «Безпека життєдіяльності» та «Цивільний захист». Кафедра має власні розробки та видані навчальні посібники (<http://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/356> та його нове видання 2019 р.).

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань? довге поле

УНУС створює і забезпечує механізми різнобічної освітньої та організаційної підтримки здобувачів у ході навчання. Надається організаційна та консультативна підтримка з метою реалізації здобувачами індивідуальної освітньої траєкторії (проведення семінарів, «круглих столів», надання консультацій здобувачам психологічною, юридичною службами університету; координація роботи студмістечка, розв'язання питань з поселення та проживання здобувачів у гуртожитках).

Існує система інформаційної підтримки здобувачів, в тому числі забезпечення навчально-інформаційними матеріалами і відкритим доступом до регламентуючих документів (сайт УНУС), наявні інформаційні системи супроводу здобувача, орієнтовані на покращення його результатів, здійснюється моніторинг індивідуального прогресу здобувача протягом усього періоду навчання. Встановлення тісної комунікації зі здобувачами вищої освіти відповідної ОНП відбувається, зокрема, шляхом врахування наукових інтересів

та виробничого досвіду здобувача у взаємодії з науковим керівником та іншими науковцями університету.

В освітньому процесі, постійно проводяться тематичні опитування, діалогові спілкування та тестування за якими визначається рівні комунікації здобувачів вищої освіти ОНП.

Створено можливості для всебічного фізичного та особистісного розвитку здобувачів, у тому числі, наявна спортивна (дві великі спортивні зали, літні спортивні майданчики, 6 спортивних секцій) та соціальна інфраструктура (5 гуртожитків, актова зала, комп'ютерні класи з каналами доступу до мережі «Інтернет», кафе, буфети, їдальні та готельні приміщення, сучасна наукова бібліотека з читальними залами), психологічна служба «Довіра».

Забезпечується можливість додаткового навчання, сприяння академічній мобільності, підтримка іноземних студентів тощо. Створено систему підтримку здобувачів у працевлаштуванні та сприяння кар'єрному старту.

В університеті навчаються студенти із пільгових категорій населення: сироти, напівсироти, учасники АТО та їх діти, діти ліквідаторів наслідків аварії на ЧАЕС, діти із багатодітних сімей тощо, яким університет надає активну підтримку у вигляді соціальних стипендій, та інших видів соціальною допомоги (пільгове харчування, безоплатні квитки на культурні та просвітницькі заходи, пільгові путівки на лікування, медичне обстеження тощо).

За даними моніторингу, що щорічно проводиться навчально-дослідною соціологічною лабораторією УНУС серед випускників університету, існуючі механізми підтримки значно сприяли успішному розвитку їх кар'єри. Зокрема, 54,2% респондентів зауважили, що їхньому професійному та життєвому успіху в значній мірі сприяли знання отриманні із дисциплін, що викладаються в університеті, а 9,2% - участь у творчих колективах університету.

В Університеті існує порядок преміювання аспірантів за наукові здобутки (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/polozhennya/Polozhennya-pro-premiyuvannya-aspirantiv-i-doktorantiv.pdf>).

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть конкретні приклади створення таких умов на ОНП (якщо такі були) *коротке поле*

Для осіб з особливими освітніми потребами, під час вступу на основі повної загальної середньої освіти в Уманському НУС створюються спеціальні умови. Такі особи можуть зараховуватись за співбесідою або брати участь у конкурсному відборі за іспитами та/або квотою-1, квотою-2. Крім того особи, які для виконання єдиного вступного іспиту потребують створення інших особливих умов, ніж зазначені у Переліку особливих (спеціальних) умов, що створюються для осіб з особливими освітніми потребами в пунктах проведення зовнішнього незалежного оцінювання, затвердженому наказом МОН України, МОЗ України від 29 серпня 2016 року № 1027/900 (<https://admission.udau.edu.ua/assets/files/pk-2020/pravila-prijomu-2020/pravila-prijomu-gotovi.pdf>).

В усіх корпусах університету створено умови для вільного пересування

осіб з особливими освітніми потребами (пандуси, санітарні кімнати, супровід). Для здобувачів, які позбавлені фізичних можливостей відвідувати лекції та заняття, усі необхідні матеріали надаються за допомогою Інтернету.

В Уманському НУС існує порядок супроводу (надання допомоги) особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам студентства (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2019/edu/poryadok-suprovodu.pdf>).

Проводяться заходи присвячені розвитку у студентської молоді відчуття відповідальності за людей з особливими потребами, що знаходяться поряд з ними. Зокрема, разом із усією країною університет щорічно проводить заходи присвячені Міжнародному дню інваліда.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП? *довге поле*

В УНУС значна увага приділяється розробці політики та процедур врегулювання конфліктних ситуацій, для чого в університеті створено психологічну службу «Довіра» <https://www.udau.edu.ua/ua/departments/viddili/psixologichna-sluzhba-universitetu/>.

Найчастіше доводиться стикатися з труднощами у навчанні, адаптації до нового колективу, умов проживання в гуртожитку, в спілкуванні з батьками, складність у особистих стосунках. Хоча на даний час випадків сексуального домагання та насильства в університеті не було зафіксовано, у разі виникнення проблем пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією керівництво готове жорстко на них зреагувати, що врегульовано Положенням про попередження та протидію сексуальних домагань та дискримінацію в УНУС <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-protidiyu-seksualnim-domagannyam.pdf>

В університеті чітко дотримується законодавства України в сфері забезпечення гендерної рівності та протидії дискримінації, зокрема, Конституції України (1996), Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» (2005), Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» (2012). Загальні положення УНУС засуджують гендерне насильство, у тому числі, сексуальні домагання на робочому місці та в освітньому процесі, та зобов'язуються сприяти протидії цьому явищу. З метою попередження сексуальних домагань в університеті заборонені: дискримінаційні висловлювання (які містять образливі, принижуючі твердження щодо осіб на підставі статі, зовнішності, одягу, сексуальної орієнтації тощо); утиски (небажана для особи та/або групи осіб поведінка, метою або наслідком якої є приниження їхньої людської гідності за певними ознаками або створення стосовно такої особи чи групи осіб напруженої, ворожої, образливої або зневажливої атмосфери); мова ненависті (висловлювання, що містять образи, погрози чи заклики до насильства щодо

певної особи чи груп).

Юридичний відділ УНУС надає інформаційну та консультативну підтримку студентській молоді щодо попередження сексуальних домагань, отримує і розглядає скарги щодо порушення Політики попередження і боротьби із сексуальними домаганнями під час освітнього процесу.

Працює «Антикорупційна лінія», де інформація про факти корупції з боку посадових осіб, працівників та контрагентів ЗВО може бути повідомлена: електронним листом на адресу, SMS-повідомленням.
<https://www.udau.edu.ua/ua/about/antikorupczijna-diyalnist/antikorupczijna-liniya.html>

Взаємодія аспіранта та наукового керівника є ключовою у всьому процесі підготовки. Формально прописана, морально-етично розроблена, вона відбувається у полі дії кафедри, але може нести загрозу міжособистісного конфлікту. Політика вирішення конфліктних ситуацій, які виникають під час цієї взаємодії, викладена у [Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Уманському НУС](#).

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Відповідно до вимог Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII (стаття 44. Акредитація освітньої програми) та Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (стаття 10. Стандарти вищої освіти, стаття 25. Акредитація освітньої програми) представниками Уманського НУС було розроблено Положення «Про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в Уманському НУС» керуючись яким підготовлено освітньо-наукову програму «Науки про Землю» освітньо-наукового рівня «доктор філософії»
<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/plozhennya/2019/plozhennya-pro-osvitni-programi-11111.pdf>. Дане Положення ґрунтується на засадах постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», наказу МОН від 11.07.2019 р. №977 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-19>

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОНП? Які зміни були внесені до ОНП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані? *довге поле*

Перегляд освітніх програм з метою їх удосконалення здійснюється у формах оновлення або модернізації. Освітня програма може щорічно оновлюватися в частині усіх компонентів, крім місії (цілей) і програмних навчальних

результатів

(<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-osvitni-programi-11111.pdf>).

Підставою для оновлення ОНП можуть бути: ініціатива і пропозиції гаранта освітньої програми та/або академічної ради і/або НПП, які її реалізують; результати оцінювання якості; об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації освітньої програми.

Оновлення відображаються у відповідних структурних елементах ОНП (навчальному плані, матрицях, робочих програмах навчальних дисциплін, програмах практик і т.п.).

Навчальні плани підлягають моніторингу та періодичному перегляду (не рідше одного разу за повний курс навчання за освітньою програмою).

Підставою для розробки нових навчальних планів є: затвердження Кабінетом Міністрів України нового переліку спеціальностей або внесення змін до чинного переліку; затвердження нових стандартів вищої освіти; внесення змін до дисциплін циклу самостійного вибору здобувачів вищої освіти (за рішенням вченої ради Університету).

Модернізація освітньої програми має на меті більш значну зміну в її змісті та умовах реалізації, ніж при плановому оновленні, і може стосуватися також мети (місії), програмних навчальних результатів. Зміна виду освітньої програми також відноситься до удосконалення.

Модернізація ОНП може проводитися з: ініціативи керівництва Університету / факультету у разі незадовільних висновків про її якість в результаті самообстеження або аналізу динаміки набору здобувачів вищої освіти; ініціативи гаранта освітньої програми та / або академічної ради за відсутності набору вступників на навчання; ініціативи проектної групи з метою врахування змін, що відбулися в науковому професійному полі, в яких реалізується ОП, а також змін ринку освітніх послуг або ринку праці; наявності висновків про недостатньо високу якість за результатами різних процедур оцінки якості ОП;

Бажано залучення до модернізації освітніх програм представників роботодавців, зовнішніх відносно ОНП експертів (як з професійної спільноти Університету, так і незалежних). Модернізована освітня програма разом з обґрунтуванням внесених до неї змін має пройти затвердження в установленому порядку.

Повторне затвердження освітніх програм відбувається з ініціативи проектної групи або факультету, що реалізує ОНП, у разі її значного оновлення.

Значним вважається оновлення складу ОНП (складу дисциплін, практик та їх обсягу в кредитах ЄКТС) більше, ніж на 50 %.

На даний момент за процедурою відбувається розгляд та внесення пропозицій і зауважень до ОНП https://mon.udau.edu.ua/assets/files/osvitni-programi/plodoovochivnictva/nauki-pro-zemlyu/103-op_nauki-pro-zemlyu-df_2020-2021.pdf.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОНП та інших

процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОНП*коротке поле*

Здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості наступним чином:

- проведення опитувань щодо змісту конкретних дисциплін;
- робочі наради із аспірантами різних курсів;
- проведення вибіркового опитування серед учасників певних процесів (вибір дисциплін, звернення до навчального відділу тощо).

Для отримання інформації, необхідної для прийняття управлінських рішень в межах ОНП із аспірантами використовуються очні зустрічі, обговорення, семінари та інші форми взаємодії здобувачів із особами відповідальними за розвиток, оновлення та управління в межах ОНП. Змінні наукові інтереси і напрями досліджень аспірантів визначають оновлений зміст ОП третього рівня вищої освіти – особливо в частині вибіркового дисциплін.

Глибокого перегляду ОНП, яке б вимагало детального обговорення, наразі не відбувалося, зміни були точковими, проте, якщо під час процедури акредитації будуть необхідні зміни, то позиція здобувачів вищої освіти буде узята до уваги під час перегляду ОНП.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОНП*коротке поле*

Студентське самоврядування (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Polozhennya--pro-studentske-samovryaduvannya--Umanskogo-NUS.pdf>) бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОНП завдяки участі у комісії з якості.

Відповідно до [Положення «Про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в Уманському НУС»](#), відділом моніторингу та якості освіти, щорічно проводиться анкетування студентів щодо оцінювання ОНП на відповідність програмним компетенціям, рівня якості наданих освітніх послуг. Здобувачі вищої освіти також включені до проектних груп по розробці, моніторингу та перегляду ОНП, а також є членами Вченої ради факультету й Університету, на якій вона затверджується. Результати анкетування приймаються до уваги під час розробки й удосконалення ОНП, оцінюванні викладацького складу, обговорюються на Вчених радах.

Анкета освітньої програми складається відділом моніторингу та якості освіти університету та містить основні критерії забезпечення якості, кожний критерій оцінюється за рівнями: задовольняє, частково задовольняє, не задовольняє. У процесі моніторингу відбувається збір даних за допомогою онлайн-анкетування за зазначеними позиціями з коментарями. За результатами моніторингу складається аналітичний звіт, який подається до навчально-методичної ради ЗВО. <https://mon.udau.edu.ua/ua/novini/monitoring-ocinyuvannya-zdobuvachami-vishhoi-osviti-yakosti-provedennya-osvitnogo-procesu-v-umanskomu-nus.html>

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості
коротке поле

В ході підготовки до ліцензування було отримано рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів, у тому числі потенційних роботодавців. Серед них: завідувач кафедри моніторингу довкілля та природокористування навчально-наукового інституту екології Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна Н.В. Максименко, директор навчально-наукового інституту екології Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна Г.В. Тітенко, декан факультету геології, географії, рекреації та туризму, доктор географічних наук, професор В.А.Пересадько, директор дендропарку «Софіївка» НАНУ доктор біологічних наук, професор Косенко І.С. З ними обговорювали зміст та структуру освітньо-наукової програми «Науки про Землю». Були зроблені акценти на гострій потребі висококваліфікованих фахівців з даної спеціальності; покращення рівня підготовки майбутніх докторів філософії з метою адаптування їх до змін організаційно-економічних та правових умов, навчання їх орієнтуватися у потоках інформації, саморозвитку і самореалізації.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОНП
коротке поле

Збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОНП здійснюється, як в межах централізованої системи – громадська організація «Асоціація випускників та друзів Уманського національного університету садівництва», яка дає можливість підтримувати зв'язки людям, які отримали освіту в університеті і працюють у різних галузях народного господарства України та за кордоном (<https://www.udau.edu.ua/ua/alumni/asocziacziya-vipusknikiv-ta-druziv-umanskogo-nus>), так і гарантом освітньої програми спільно із представниками випускової кафедри. Інтерес представляють, як відсоток працевлаштованих та траєкторія успіху випускників, так і зворотній зв'язок щодо якості освітнього процесу, зокрема дублювання дисциплін, практичної придатності освітніх компонентів тощо.

На сайті ЗВО створено електронний інформаційний ресурс «УНУС очима випускників» <https://www.udau.edu.ua/ua/alumni/unus-ochima-vipusknikiv>, де за допомогою анкетування, збирається інформація щодо кар'єрного шляху та траєкторій їх працевлаштування. Крім того, в ЗВО, щорічно відбувається зустріч випускників, під час якої систематизується інформація про якість освітніх програм та пропозиції щодо їх удосконалення. Їх пропозиції враховуються під час розробки варіативної частини ОНП та уточнення вимог до компетентностей випускника.

Які недоліки в ОНП та/або освітній діяльності з реалізації ОНП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки? *довге поле*

У ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації були виявлені наступні недоліки:

- необхідність оптимізації співвіднесення лекційних та практичних годин для дисциплін професійно-орієнтованого циклу, прийняте рішення перерозподілити їх на розсуд профільних викладачів;

- недостатньо врегульовано питання академічної мобільності, прийняте рішення ЗВО розширити каталог елективних дисциплін, що дозволило покращити якість освітніх програм, розширити можливості вибору освітньої траєкторії, відповідно до сфери інтересів наукової роботи аспіранта.

- зміст загальноосвітніх дисциплін (Іноземна мова, Філософія науки) недостатньо повно адаптований до предметної області наук про Землю, вирішено запланувати видання відповідних навчальних посібників спільно з викладачами кафедр забезпечення

- зважаючи на необхідність, власне, наукового забезпечення ОНП з метою надання майбутнім докторам філософії ґрунтовних знань з філософії і методології природничих наук до складу обов'язкових і вибіркових освітніх компонентів вирішено включити відповідні дисципліни (https://mon.udau.edu.ua/assets/files/osvitni-programi/plodoovochivnictva/nauki-pro-zemlyu/103-op_nauki-pro-zemlyu-df_2020-2021.pdf).

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОНП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОНП були ураховані під час удосконалення цієї ОНП? *довге поле*

Процедури акредитації раніше не проводились.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОНП? *коротке поле*

Учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур забезпечення якості по можливості різноманітно. Серед них проводяться відповідні опитування, що стосуються актуальних проблем, засідання кафедр та вчених рад підрозділів присвячуються питанням якості і процедурам її забезпечення. Системно проводиться робота щодо ознайомлення учасників академічної спільноти з новими тенденціями у цьому напрямі. Зокрема, були організовані круглий стіл «Внутрішня система якості освіти: можливості та проблеми», цикл ділових ігор «Опитування студентів і викладачів як дієвий інструмент внутрішньої системи забезпечення якості» та ін.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти *коротке поле*

Здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти в університеті відбувається відповідно до Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-zyao.pdf>) в зоні відповідальності таких підрозділів: управління якості освітнього процесу, комісія якості освітнього процесу та навчально-методичний центр профорієнтації та працевлаштування. Управління якості освіти – структурний підрозділ, який підпорядковується ректору ЗВО, у його складі є відділ моніторингу і відділ якості змісту освітніх програм. Комісія якості освіти – громадський орган ЗВО, до якого входять представники роботодавців, здобувачів вищої освіти, випускників, науково-педагогічних працівників.

Навчально-методичний центр профорієнтації та працевлаштування координує роботу з майбутніми здобувачами вищої освіти, зокрема забезпечує вчасне реагування на отриману інформацію щодо якості освітніх програм. Розподіл функціональних обов'язків, повноважень та прав цих підрозділів, їх взаємодія передбачає як формальні, так і неформальні аспекти.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу? *коротке поле*

Діяльність Уманського НУС є прозорою та публічною, запорукою цього є наявність чітких і зрозумілих правил щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу. Нормативно-правові акти, що діють в Уманському НУС розміщені на офіційному веб-сайті університету у рубриці «Нормативна база» (<https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>) і є доступними для ознайомлення усім бажаючим з такими документами: [статут](https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2019/STATUT-2019.pdf)<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2019/STATUT-2019.pdf>,

[колективний договір](https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/koldogov-2020-2022.pdf)<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/koldogov-2020-2022.pdf>, [правила внутрішнього трудового розпорядку](https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/pravila-vnutrishnogo-trudovogo-rozporyadku20.10.2016.pdf)<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/pravila-vnutrishnogo-trudovogo-rozporyadku20.10.2016.pdf> та [положення про організацію освітнього процесу УНУС](https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Polozhennya--Pro-organizaciyu-osvitnogo-procesu-v-Umanskomu-NUS.pdf)<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Polozhennya--Pro-organizaciyu-osvitnogo-procesu-v-Umanskomu-NUS.pdf>.

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Адреса веб-сторінки

https://mon.udau.edu.ua/assets/files/osvitni-programi/plodoovochivnictva/nauki-pro-zemlyu/103-op_nauki-pro-zemlyu-df_2020-2021.pdf

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

<https://ects.udau.edu.ua/ua/informaciya-po-programam/fakultet-plodoovochivnictva-ekologii-ta-zahistu-roslin/op-nauki-pro-zemlyu-doktor-filosofii.html>

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) *коротке поле*

Зміст дисциплін навчального плану підготовки аспірантів не лише відповідає меті, структурі та напрямку їх дисертаційних досліджень (<https://ecology.udau.edu.ua/ua/aspirantu/temi-disertacij.html>), а й сприяє формуванню індивідуальної освітньої траєкторії. Наприклад, аспіранти, які мають теми з екологічного туризму, в якості обов'язкових ОК прослухали дисципліни «Загальна екологія та екосистемологія», «Дистанційні методи та ГІС у природокористуванні», та в якості вибірових ОК дисципліну «Екологічний туризм».

Науковому світогляду аспірантів також сприяють такі ОК: «Філософія науки», «Іноземна мова», які мають на меті сформувати загальні та професійно-орієнтовані компетенції.

Для отримання більш розлогих і в той же час вузько спрямованих знань з тем дисертаційних досліджень кожного з аспірантів, в університеті створені науково-дослідницькі групи (Протокол № 8 від 23.03.2017 та № 10 від 15.05.2017 року засідання кафедри екології та БЖД). Провідні фахівці – викладачі УНУС - беруть активну участь у прослуховуванні звітів аспірантів з відповідної наукової проблематики, готують сумісні публікації, разом беруть участь у наукових конференціях (<https://ecology.udau.edu.ua/ua/aspirantu/aspiranti-kafedri.html>). На сьогодні оцінена можливість включення викладачів-членів науково-дослідницьких груп в якості рецензентів до складу разової спецради із захисту дисертацій докторів філософії (<https://ecology.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/samoanaliz-vikladachiv.html>).

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

Навчальний план освітньо-наукової програми, крім обов'язкових освітніх компонентів («Методологія та організація наукових досліджень за

спеціальністю», «Конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів», «Геологія та геоморфологія з основами ландшафтознавства»), містить компоненти вільного вибору, які здобувачі вибирають, виходячи із напряму наукового дослідження. Вибіркові компоненти охоплюють 15 кредитів, що забезпечує повноцінну підготовку здобувачів до дослідницької діяльності за спеціальністю. Їх вивчення передбачає розв'язування наукових завдань, виконання проектів, написання наукових статей, проведення дослідницької роботи, маючи на меті підготовку дисертаційного дослідження за спеціальністю.

Крім того майбутні доктори філософії активно долучаються до пізнання філософсько-методологічних основ розвитку як усіх природничих наук, так і наук про Землю. Підтвердженням цього є публікації керівників і аспірантів у філософських та методологічних виданнях, в яких відбиті актуальні питання розвитку філософії і методології науки (<https://ecology.udau.edu.ua/ua/nauka-ta-innovacii/publikacii-vikladachiv.html>; <https://ecology.udau.edu.ua/ua/aspirantu/aspiranti-kafedri.html>).

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю *коротке поле*

Підготовка майбутніх докторів філософії до участі у викладацькій діяльності здійснюється переважно через прослуховування дисципліни «Семінари за спеціальністю та асистентська практика». На вивчення даних дисциплін відведено 20 кредитів, що є достатнім для оволодіння здобувачами викладацької діяльності. Але, вже починаючи з другого року навчання аспіранти залучаються до навчального процесу, що передбачає як проведення аудиторних занять, практик (<https://ecology.udau.edu.ua/ua/novini/prodovzhennya-roboti-nad-doslidnickim-proektom-magistrantiv-ekologiv.html>) так і участь у складанні робочих навчальних програм та підготовці методичних матеріалів (<https://ecology.udau.edu.ua/assets/files/aspiranti/metodichki.-rp/geologiya-ta-geomorfologiya.pdf>; <https://ecology.udau.edu.ua/assets/files/aspiranti/metodichki.-rp/distancijni-metodi-ta-gis.pdf>)).

Підвищення загального наукового, освітнього та культурного рівня, необхідного для викладацької діяльності, здійснюється не лише через виконання навчального плану, а й участь аспірантів у екологічних акціях, виконанні наукових проектів, відвідуванні загально-університетських культурно-виховних заходів та ін. (<https://ecology.udau.edu.ua/ua/novini/vshanuvannya-pamyati-geroiv-nebesnoi-sotni.html>; <https://ecology.udau.edu.ua/ua/novini/ekologichna-akciya.html>).

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямам досліджень наукових керівників *коротке поле*

Така дотичність передбачається вже на етапі вступу в аспірантуру (<https://science.udau.edu.ua/ua/pravila-prijomu-do-aspiranturi.html>). Планування наукових досліджень аспірантів відбувається у розрізі функціонування

наукових шкіл у рамках комплексної НДР кафедри, ініціативних наукових робіт, грантових наукових проектів <https://ecology.udau.edu.ua/ua/nauka-ta-innovacii.html> та затверджуються на засіданні кафедри і Вченою радою університету.

Відповідність напряму дослідження керівника темам аспірантів:

1. **Сонько С.П.** (**h-index- 14**) Ярошенко І.Ю. (<http://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/353>, (339,341,374,450, 557, 2639, 2783, 6194,6199,6574,6651,6657)). Чорноморець В.Ю. (<http://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/312>, (350, 562, 6135, 6658, 6789)). Косенко Ю.Ю., Карпенко Т.А. (<http://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/330>, (332,333,334,345,346, 558, 943,1217, 1218, 2248,2363, 6181, 6618, 6860)). Залізник Я.І. (<http://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/345>, (351, 352,536,2451, 2783, 6194, 6657, 6658, 6736, 6789, 6855)).
2. **Кисельов Ю.О.** (**h-index -5**) (<https://ecology.udau.edu.ua/assets/files/aspiranti/dokumenty/publikacii-prof-kiselova.pdf>).
3. **Василенко О.В.** (**h-index -8**). Огілько С.П. (<http://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/2391>, 4405,4408;<https://ecology.udau.edu.ua/assets/files/zbirnik-konferencii-2017-novij.pdf>).
4. **Суханова І.П.** (**h-index -3**). Парахненко В.Г. (https://nv.nltu.edu.ua/Archive/2020/30_1/3.pdf, <http://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/449>, 537, 6657)).

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) *коротке поле*

На кафедрі проводиться щорічна науково-практична конференція «Екологія – шляхи гармонізації відносин природи і суспільства» (<https://ecology.udau.edu.ua/ua/nauka-ta-innovacii/zbirnik-tez-iv-mizhvuzivskoi-naukovo-praktichnoi-konferencii-ekologiya-shlyahi-garmonizacii-vidnosin-prirodi-ta-suspilstva.html>, <https://geodesy.udau.edu.ua/ua/nauka-ta-innovacii/naukovi-konferencii.html>), в якій регулярну участь беруть аспіранти.

Крім того УНУС регулярно проводить дотичні до наукової проблематики аспірантів наукові та науково-практичні конференції різних рівнів (<http://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/1220>; 1219; 6618; 339; 330;6619; 6199; 6211; 6652), в яких вони беруть участь (<http://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/794>; 943; 338; 6256).

Лабораторії УНУС використовувались при проведенні власних досліджень аспірантами (<https://biology.udau.edu.ua/ua/nauka-ta-innovacii/naukovi-laboratorii.html?q=ua/nauka-ta-innovacii/naukovi-laboratorii.html>?, <https://ecology.udau.edu.ua/ua/nauka-ta-innovacii/naukovo-doslidna-laboratoriya-ekologichnoi-konversii.html>).

В межах договорів про творчу співпрацю (<https://ecology.udau.edu.ua/assets/files/dokumenty/sdpu.pdf>), та

інші: (<https://ecology.udau.edu.ua/ua/dokumenti-ta.html>) аспіранти та їхні керівники також беруть участь у апробації результатів досліджень (<https://ecology.udau.edu.ua/ua/aspirantu/aspiranti-kafedri.html>).

Згідно колективного договору за видання: монографій, отримання патентів, публікування статті WoS Scopus та тощо виплачуються премій.

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи *коротке поле*

Участь аспірантів у роботі і публікації результатів міжнародних конференцій та мають публікацій за кордоном: (<https://ecology.udau.edu.ua/ua/aspirantu/aspiranti-kafedri.html>).

В тому числі публікацій у виданнях, які цитуються у міжнародних наукометричних базах Scopus, WebofScience, IndexCopernicus, Google Academy:

<https://ecology.udau.edu.ua/assets/files/aspiranti/publikacii/karpekno/teksti-statej-kaprenko.pdf>

<https://ecology.udau.edu.ua/assets/files/aspiranti/publikacii/sopov/8-stattya-sopov.pdf>

<https://ecology.udau.edu.ua/assets/files/aspiranti/publikacii/sopov/4-stattya-sopov.pdf>

<https://ecology.udau.edu.ua/assets/files/aspiranti/publikacii/sopov/6-stattya-sopov.pdf>

<https://ecology.udau.edu.ua/assets/files/aspiranti/publikacii/kosenko-yu/stattya-harkiv-kosenko.pdf>

<https://ecology.udau.edu.ua/assets/files/aspiranti/publikacii/kosenko-yu/sbornik-30.09.2018-tom-1.pdf>

<https://ecology.udau.edu.ua/assets/files/aspiranti/publikacii/naukovi-praci-zaliznyak.pdf>

<https://ecology.udau.edu.ua/assets/files/aspiranti/publikacii/shutak/stattya-1-shutak.pdf>

<https://ecology.udau.edu.ua/assets/files/aspiranti/publikacii/shutak/stattya-2-shutak.pdf>

В лютому 2020 року проводилась зустріч з представниками міжнародного фонду Фулбрайт, який спонсорує наукове стажування у найкращих університетах США найталановитіших студентів і аспірантів <https://www.udau.edu.ua/ua/news/mozhivosti-fulbright-ukraine-obgovorili-v-umanskomu-nus.html>

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються *коротке поле*

Керівники аспірантів беруть активну участь у наукових проектах та інноваційних розробках, до виконання яких залучаються аспіранти.

Сонько

С.П.: https://www.researchgate.net/profile/Sergiy_Sonko3; <http://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/374>, (557, 558,755, 756,6135, 6194,6195);

<https://science.udau.edu.ua/ua/novyj-resurs5.html>. Опубліковано:
<http://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/2462>, (330, 331, 339, 340, 344, 353, 450, 794, 2083, 2639, 2248, 2364, 2783, 5010, 6256, 6651, 6595, 6619, 6713, 6860, 6861); WoS: [http://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/6574;6615; 6657; 6658; 6736; 6789](http://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/6574;6615;6657;6658;6736;6789); doi:10.15421/2017_235; https://nv.ntu.edu.ua/Archive/2019/29_7/1.pdf; <https://periodicals.karazin.ua/humanenviron/article/view/15138/14097>.

Кисельов Ю.О.: <http://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/6194,6195>.
Опубліковано: <http://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/2639,6736>; (WoS); https://nv.ntu.edu.ua/Archive/2019/29_7/1.pdf.

Василенко О.В.: <https://science.udau.edu.ua/ua/novyj-resurs5.html>.
Опубліковано: <http://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/2462>, <http://lib.udau.edu.ua/bitstream/123456789/6657/1/136859-294435-1-PB.pdf> (WoS).

Суханова І.П.: <https://science.udau.edu.ua/ua/novyj-resurs5.html>.
Опубліковано: <http://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/2462>,
[6257; http://ecomonitoring.karazin.ua/wp-content/uploads/2019/03/Taliev-2018.pdf#page=160](http://ecomonitoring.karazin.ua/wp-content/uploads/2019/03/Taliev-2018.pdf#page=160); <http://lib.udau.edu.ua/bitstream/123456789/6657/1/136859-294435-1-PB.pdf> (WoS).

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів) коротко
поле

Політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності регулюють відповідні положення (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-unus-2019-1.pdf>; <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/plagiat.pdf>) згідно з якими ведеться тотальна перевірка на наявність неправомірних запозичень у текстах різного рівня. Дотримання академічної доброчесності впроваджуються редколегіями більшості періодичних наукових видань, в яких публікуються керівники та аспіранти. Окремі керівники будучи членами редколегій фахових періодичних видань (<https://ecology.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/samoanaliz-vikladachiv.html>) безпосередньо впроваджують принципи академічної доброчесності при редагуванні статей авторів.

Задля запобігання використанню неліцензійного програмного забезпечення (щое проявом академічної недоброчесності) С.П.Соньком розроблена авторська методика елементарних ГІС (<http://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/421>, <https://ecology.udau.edu.ua/assets/files/statti/publikacii-pdf/spisok-sonko-2020-1.pdf>, в тому числі WoS: <http://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/6574>), яка є альтернативою ліцензованому програмному забезпеченню і забезпечує викладання (<http://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/362>), і виконання наукових досліджень (<https://ecology.udau.edu.ua/assets/files/statti/publikacii-pdf/spisok-sonko-2020-1.pdf>, в тому числі WoS: <http://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/6615>, 6657).

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності коротке поле

За час дії ОНП не виявлено жодного факту порушень академічної доброчесності ні серед здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, ні серед наукових, науково-педагогічних працівників. У разі порушення академічної доброчесності передбачено притягнення особи до дисциплінарної відповідальності відповідно до законодавства.

Перспективи подальшого розвитку ОНП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОНП? довге поле

У результаті проведеного самоаналізу, визначено *сильні сторони* діючої освітньо-наукової програми з 103 «Науки про Землю»:

- Наявність багатих освітніх та наукових традицій в одному з найстаріших в Україні університетів, напрацьованих за 175-річну його історію. Такі традиції, а також потужна практична підготовка студентів на першому і другому рівнях вищої освіти забезпечуються наявністю в Уманському НУС великих площ дослідних угідь, декількома лабораторними комплексами, міцними зв'язками з виробничими підприємствами центрального регіону України.

- Спадкоємність підготовки майбутніх докторів філософії на базі дипломів магістра з «101 екологія» та «183 технологій захисту навколишнього середовища», яких вже понад 5 років готує Уманський національний університет садівництва. Така неперервність поглиблює і підсилює методологічний та світоглядний потенціал у наповненні диплома доктора філософії з наук про Землю, як важливої складової природничих наук.

- Орієнтація майбутніх докторів філософії з самого початку навчання в аспірантурі на вивчення не лише фундаментальних та прикладних основ наук про Землю, а й основ методології природничих наук.

- Значний і до кінця невикористаний науковий потенціал членів робочої групи, що забезпечує реалізацію ОНП.

- Розроблена і реалізована у наукових дослідженнях і у навчальному процесі авторська методика елементарних ГІС, яка є альтернативою ліцензованому програмному забезпеченню.

- Розвинута наукометрична інфраструктура шляхом створення профілів у ГУГЛ-Академії усіх членів робочої групи, та випускової кафедри екології та безпеки життєдіяльності (<https://scholar.google.com.ua/citations?user=clwefiMAAAAJ&hl=uk>).

До *слабких сторін* освітньо-наукової програми з 103 «Науки про Землю» віднесено:

- Зміст загальноосвітніх дисциплін (Іноземна мова, Філософія науки) недостатньо повно адаптований до предметної області наук про Землю.

- Навчальний план в межах майбутньої ОНП потребує більш широкого наповнення дисциплінами, які допоможуть аспірантаму формуванні

індивідуальної освітньої траєкторії.

- Слабкий зв'язок ОНП з подібними ОП європейських, а особливо американських університетів, в яких напрямок EarthSciences є популярним і навіть пріоритетним вже багато років.

- Слабкі зв'язки з потенційними роботодавцями та іншими стейкхолдерами.

Якими є перспективи розвитку ОНП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив? *довге поле*

Пріоритетними напрямами та складовими розвитку ОНП «Науки про Землю» є: оновлення її змістовної частини з огляду на запити різних груп стейкхолдерів, модернізація обладнання та приміщень задля впровадження сучасних технологій, оновлення відповідного методичного забезпечення дисциплін; розвиток міжнародного співробітництва у форматі закордонного стажування, освітньо-наукових проектів, активізація НПП щодо видання посібників, підручників та наукових публікацій за спеціальністю, удосконалення якісного складу науково-педагогічних кадрів; міжнародна співпраця випускової кафедри з європейськими університетами на основі кредитної мобільності здобувачів.

Освітньо-наукова програма «Науки про Землю» має суттєві перспективи з огляду на актуальні тенденції розвитку природничих наук за умов внесення наступних коректив:

- Враховуючи сучасні вимоги до інтеграції наукових і освітніх напрямів, які в тому числі відбиті у Постанові КМУ «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії від 6 березня 2019 р. № 167» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2019-%D0%BF>) нова ОНП за назвою кваліфікації передбачає отримання кваліфікації «доктор філософії з наук про Землю» замість старої «з конструктивної географії»;

Враховуючи необхідність формування індивідуальної освітньої траєкторії аспірантів, а також враховуючи сучасні тенденції розвитку природознавства, модифікований перелік обов'язкових і вибіркових освітніх компонентів (<https://mon.udau.edu.ua/ua/proekti-osvitnih-program/fakultet-plodoovochivnictva-ekologii-ta-zahistu-roslin/op-doktor-filosofii1.html>). Зокрема, розуміючи глибокий зміст наукового ступеня «доктор філософії» були підсилені власне методологічні складові через введення до ОНП.

- Розглядається (і, найскоріше, буде реалізована) можливість укладання договорів про творчу співпрацю з Харківським національним університетом імені В.Н.Каразіна, зокрема, з факультетом геології, географії, рекреації та туризму і з Навчально-науковим інститутом екології Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна.

- Розглядається можливість укладання договорів про співпрацю з потенційними роботодавцями, зокрема, Управлінням екології та природних ресурсів Черкаської ОДА, Уманським державним педагогічним університетом імені Павла Тичини, Уманською районною та міською держадміністраціями.

- Враховуючи багатий досвід професорів Сонька С.П. та Кисельова Ю.О. у

вирішенні методологічних проблем наук про Землю констатується актуальність проведення наукових досліджень з ноосферної проблематики з подальшим використанням результатів цих досліджень у підсиленні методологічної складової підготовки майбутніх докторів філософії.

Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОПІ

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Поле для завантаження силабуса або інших навчально-методичних матеріалів	Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього
Іноземна мова	Дисципліна	Іноземна мова	мультимедійне обладнання
Філософія науки	Дисципліна	Філософія науки	мультимедійне обладнання
Методологія та організація наукових досліджень за спеціальністю	Дисципліна	Методологія та організація наукових досліджень за спеціальністю	мультимедійне обладнання
Конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів	Дисципліна	Конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів	мультимедійне обладнання
Загальна екологія та екосистемологія	Дисципліна	Загальна екологія та екосистемологія	мультимедійне обладнання
Дистанційні методи та ГІС у природокористуванні	Дисципліна	Дистанційні методи та ГІС у природокористуванні	мультимедійне обладнання, комп'ютерна техніка
Геологія та геоморфологія з основами ландшафтознавства	Дисципліна	Геологія та геоморфологія з основами ландшафтознавства	мультимедійне обладнання
Науково-асистентська практика	Практика	Науково-асистентська практика	мультимедійне обладнання
Семінари за спеціальністю	Дисципліна	Семінари за спеціальністю	мультимедійне обладнання

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів

ІБ викладача	Посада	Структурний підрозділ, у якому працює викладач	Інформація про кваліфікаці ю викладача	Стаж науково - педагогі чної роботи	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
Комісаренко Наталія Олександрів на	завідувач кафедри	кафедра української та іноземних мов	Комісаренко Наталія Олександрів на	29	Іноземна мова	Підпункти 1, 2, 3, 10, 13, 14, 15, 16, 17 пункту 30 Ліцензійних умов
Ямчук Павло Миколайови ч	професор	кафедра соціально- гуманітарн их та правових дисциплін	Ямчук Павло Миколайови ч	20	Філософія науки	Підпункти 2, 3, 8, 11, 15 пункту 30 Ліцензійних умов
Василенко Ольга Володимирів на	доцент	кафедра екології та безпеки життєдіяль ності	Василенко Ольга Володимирі вна	10	Методологія та організація наукових досліджень за спеціальністю	Підпункти 1,2,3,5,8,13,15 пункту 30 Ліцензійних умов
Сонько Сергій Петрович	завідувач кафедри	кафедра екології та безпеки життєдіяль ності	Сонько Сергій Петрович	39	Конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів	Підпункти 1, 2, 3, 5, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 16 пункту 30 Ліцензійних умов
Суханова Ірина Прохорівна	доцент	кафедра екології та безпеки життєдіяль ності	Суханова Ірина Прохорівна	11	Загальна екологія та екосистемологія	Підпункти 1, 2, 3, 5, 8, 10, 13, 16 пункту 30 Ліцензійних умов
Сонько Сергій Петрович	завідувач кафедри	кафедра екології та безпеки життєдіяль ності	Сонько Сергій Петрович	39	Дистанційні методи та ГІС у природокористуванні	Підпункти 1, 2, 3, 5, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 16 пункту 30 Ліцензійних умов
Сонько Сергій Петрович	завідувач кафедри	кафедра екології та безпеки життєдіяль ності	Сонько Сергій Петрович	39	Геологія та геоморфологія з основами ландшафтознавства	Підпункти 1, 2, 3, 5, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 16 пункту 30 Ліцензійних умов
Сонько	завідувач	кафедра	Сонько	39	Науково-асистентська	Підпункти 1, 2, 3,

Сергій Петрович	кафедри	екології та безпеки життєдіяльності	Сергій Петрович		практика	5, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 16 пункту 30 Ліцензійних умов
Кисельов Юрій Олександрович	завідувач кафедри	кафедра геодезії, картографії і кадастру	Кисельов Юрій Олександрович	18	Науково-асистентська практика	Підпункти 1, 2, 8,10,11,16 пункту 30 Ліцензійних умов
Кисельов Юрій Олександрович	завідувач кафедри	кафедра геодезії, картографії і кадастру	Кисельов Юрій Олександрович	18	Семінари за спеціальністю	Підпункти 1, 2, 8,10,11,16 пункту 30 Ліцензійних умов
Сонько Сергій Петрович	завідувач кафедри	кафедра екології та безпеки життєдіяльності	Сонько Сергій Петрович	39	Семінари за спеціальністю	Підпункти 1, 2, 3, 5, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 16 пункту 30 Ліцензійних умов

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Іноземна мова		
Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
PH2, PH3, PH4, PH5, PH6, PH8, PH9, PH10, PH12, PH13, PH14	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5; МН6 умовні позначення: МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття, розрахункові, графічні роботи тощо); МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); МН6 – самостійна робота (розв'язання програмних завдань).	ФО2, ФО3, ФО5; ФО1, умовні позначення: ФО2 – стандартизовані тести; ФО3 – реферати; ФО5 – презентації виконаних завдань та досліджень; ФО1 – екзамен.
Філософія науки		
Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання

PH1, PH2, PH3, PH4, PH5, PH6, PH8, PH9, PH10, PH12, PH13, PH14	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6 умовні позначення: МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття, розрахункові, графічні роботи тощо); МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання, МН6 – самостійна робота (розв'язання програмних завдань).	ФО2, ФО3, ФО5; ФО1, умовні позначення: ФО2 – стандартизовані тести; ФО3 – реферати; ФО5 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень; ФО1 – екзамен.
--	---	---

Методологія та організація наукових досліджень за спеціальністю

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
PH1, PH2, PH3, PH4, PH5, PH6, PH8, PH10, PH12, PH13, PH14	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5; МН6, МН7, умовні позначення: МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття, розрахункові, графічні роботи тощо); МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); МН6 – самостійна робота (розв'язання програмних завдань), МН7 – науково-дослідна робота студентів.	ФО2, ФО3, ФО5; ФО7, ФО8, умовні позначення: ФО2 – стандартизовані тести; ФО3 – реферати; ФО5 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень; ФО7 – завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах тощо; ФО8 – залік.

Конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
PH1, PH2, PH3, PH4, PH5, PH7, PH8, PH11, PH12, PH13, PH14	МН1, МН2; МН3, МН4, МН5, МН6, умовні позначення: МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття, розрахункові, графічні роботи тощо); МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН5 –	ФО2, ФО3, ФО5; ФО1, умовні позначення: ФО2 – стандартизовані тести; ФО3 – реферати; ФО5 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень; ФО1 – екзамен.

	відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); МН6 – самостійна робота (розв'язання програмних завдань).	
Загальна екологія та екосистемологія		
Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РН2, РН3, РН5, РН7, РН11	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6 умовні позначення: МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 – практичний метод (практичні заняття); МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо), МН6 – самостійна робота (розв'язання програмних завдань).	ФО2, ФО3, ФО5; ФО7, ФО8, умовні позначення: ФО2 – стандартизовані тести; ФО3 – реферати; ФО5 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень; ФО7 – завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах тощо; ФО8 – залік.
Дистанційні методи та ГІС у природокористуванні		
Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РН5, РН7, РН8, РН13	МН1, МН2; МН3, МН4, МН5, МН6, МН7, умовні позначення: МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття, розрахункові, графічні роботи тощо); МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); МН6 – самостійна робота (розв'язання програмних завдань); МН7 – науково-дослідна робота студентів.	ФО2, ФО3, ФО5; ФО7, ФО8, умовні позначення: ФО2 – стандартизовані тести; ФО3 – реферати; ФО5 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень; ФО7 – завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах тощо; ФО8 – залік.
Геологія та геоморфологія з основами ландшафтознавства		
Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання

PH1, PH5, PH7, PH11, PH12, PH13, PH14	МН1, МН2; МН3, МН4, МН5, МН6, умовні позначення МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття, розрахункові, графічні роботи тощо); МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); МН6 – самостійна робота (розв'язання програмних завдань).	ФО2, ФО3, ФО5; ФО1, умовні позначення: ФО2 – стандартизовані тести; ФО3 – реферати; ФО5 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень; ФО1 – екзамен.
Семінари за спеціальністю і науково-асистентська практика		
Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
PH1, PH2, PH3, PH4, PH5, PH6, PH7, PH9, PH10, PH12, PH14	МН3, МН4, МН5, МН6, умовні позначення: МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); МН6 – самостійна робота (розв'язання програмних завдань).	ФО3, ФО5; ФО7, ФО8, умовні позначення: ФО3 – реферати; ФО5 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень; ФО7 – завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах тощо; ФО8 – залік.

Запевнення

Запевняємо, що інформація, наведена у звіті та доданих до нього документах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до нього документів у повному обсязі у відкритому доступі.

Керівник ЗВО

Гарант освітньої програми

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у звіті та доданих до нього документах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до нього документів у повному обсязі у відкритому доступі.

Керівник ЗВО

Гарант освітньої програми